

ȘCOALA NOASTRĂ

Revistă lunară de educație-cultură profesională și afirmare națională

Noul revizor școlar

de D. Mărgineanu

Dl Vasile Pupăză, învățător licențiat de gradul I. în comuna Stârciu și distinsul colaborator al revistei noastre, reușind al II-lea pe ținut, la concursul de revizori școlari, a fost numit titularul postului de revizor școlar al județului Sălaj. Această numire nu se poate înșira între faptele diverse. Mai ales, că prin noua orânduire în recrutarea revizorilor școlari, se răspunde vechiului deziderat al învățătorilor. Sistemul nu-l putem și nici nu vrem să-l criticăm. Timpul îl va verifica mai bine.

Cunoscând, însă, calitățile intelectuale alese ale noului revizor școlar, ne îndreptățeste, să nădăjduim cu certitudine un lucru. Va urma fără șovăire drumul trasat cu multă trudă de înaintașii săi, în spiritul dreptății, aprecierii și întrebunfării valorilor fără părtinire. Va apăra corpul dascălesc de sub comanda sa, de toate molimele de diferențiere și dezagregare. Va ști să păstreze și să sporească patrimoniul moral al dascălimii sălăjene, unitatea sufletească profesională, culminând în lozinca: Biserica, Națiune și Rege. Sub steagul acestei lozinci s'au pus temelile învățământului național din Sălaj, dela Unire, și toată râvna și străduințele conducătorilor răspunzători ai învățământului din aceste părți, s'au plămădit într-o apropiere și desăvârșirea idealului fixat.

Animal de acest înalt comandament pentru păstrarea și promovarea tradiției noastre etnice, concretizată în cele trei cuvinte de mai sus, noul revizor va putea aduce cuvenitul aport de consolidarea conștiinței naționale, în greaua misiune de îndrumător al celor aproape o mie de ostași ai culturii noastre naționale, resfirați în toate orașele, satele și cătunele din istoric Sălaj; păstrătorii și promotorii tradiției și sufletului românesc: INVĂȚĂTORII.

Noi îl felicităm pe dl V. Pupăză în noul său post. Ii urăm să se poată înarma cât mai bine cu spiritul răbdării și solicitudinii colegiale. Putere pentru o armonizare sinceră a muncii titanice de redresare generală, ce se cere atât de imperios învățătorilor. Și, mai ales, îi dorim satisfacția morală a muncii bine împlinite. Să se bucure de realizările proprii, având cât mai puține decepții în cariera sa care cere să se desfășoare în toată amploarea ei.

Să fie într'un ceas cu noroc și cu Dumnezeu înainte!

DOUĂ DISCURSURI

Pentru a avea la îndemâna cititorii noștri, normele generale ale activității învățătorului român și preocupările de competență în misiunea de toate zilele, reclamate de spiritul timpului și impuse de factorii supremi, răspunzătorii educației generale a tineretului, publicăm în întregime, mai la vale, cele două discursuri rostite la al XXVII-lea congres învățătoresc din Constanța, în fața a vreo cinci mii de învățători din întreaga țară.

• Cuvântarea d-lui ministru Armând Călinescu

Am primit invitația dv. și am venit să asist la acest congres pentru două motive.

Mai întâi fiindcă activitatea unei asociații profesionale se încadrează în noul regim; așa putea spune chiar că nici o manifestare publică nu corespunde mai desăvârșit spiritului noii Constituții.

În locul luptelor de club, vine acțiunea de înălțare a muncii profesionale; în locul preocupărilor pătinașe și destructive vine elanul creator.

Iată pentru ce eu cred că această manifestare publică este cea mai potrivit împerechiată cu noul regim.

Am venit, în al doilea rând, pentru că voesc ca învățătorii să audă de la ministrul lor, despre concepțiile asupra problemelor de la ordinea zilei.

Domnilor, veți fi aflat că am obiceiul să vorbesc foarte limpede și deschis. De aceea veți auzi astăzi lucrurile pe care poate nu vi le-au spus miniștrii în trecut și aceasta fie că vă convine, fie că nu vi convine.

Odinioară miniștrii căutau să menajeze susceptibilitățile, să aducă demagogice făgadueli, să-și creieze, poate, o popularitate.

Nu mă preocupă aceasta.

Dimpotrivă, cred că o asemenea grijă ar constitui o adevărată profanare a actualului regim.

Ceeace trebuie să urmărim cu toții, este susținerea intereselor superioare ale țării.

Revendicările unei asociații profesionale vor fi luate în considerare întru atât, întrucât ele se armonizează cu nevoile vieții de stat.

Individul nu mai este interesant în sine, ci numai întrucât este un factor util, un element de progres în viața de stat.

Învățătorul trebuie să aștepte întreaga sollicitudine a puterii de stat nu ca persoană și nu pentru motive sentimentale; ci el trebuie să aștepte și să obțină susținerea și întărirea puterii de stat întrucât este un factor socotit util, socotit indispensabil colectivității.

În definitiv, statul nu întreține învățământul ca o operă de asistență socială pentru personalul corpului didactic, ci statul a creiat și susține prin dv. un instrument de ridicare a poporului român.

Astfel individul trebuie privit prin prizma interesului colectivității, iar nu colectivitatea prin prizma interesului individual.

Iată d-lor, noua concepție, care trebuie să formeze preocuparea și a domniilor-voastre, în viitor.

Am citit debaterile congreselor pe care le-ați avut anii trecuți. Am reținut un punct. Am reflectat asupra lui, fiindcă mi se părea că constituie o preocupare deosebită. Formulați, anume, dorința să nu se retragă învățătorilor dreptul de a participa la luptele politice.

Ei, dlor, ce mult este de atunci! Cât a trecut! A trecut un veac și cât s'a schimbat situația!

Învățătorul nu cerea participarea la viața publică pentru pasiunea pe care o avea în această direcție, ci o făcea din nefericire, fiindcă normalistul nu putea lua posi dacă nu avea proptea; învățătorul nu putea fi transferat dacă nu figura în lista de club a revizorului și inspecția specială nu venea, dacă nu fusese un delegat la secția de votare.

Iată ce era dreptul la viața publică. Și cu ce preț se obținea aceasta! Sunt sigur că n'ați uitat nici unul din dv., ceeace și eu am avut prilejul de atâtea ori să constat: împotriva învățătorului, care milita în viața publică, se deslănțuia ura și prigoana.

Firește adversarii trebuiau succesiv distruși. Și aceasta se făcea lovind în carieră.

Era mai întâi brutalitatea jandarmului și umilirea în fața satului. Era, după aceea, cenzura; era, în fine, ștergerea dela înaintare, în vreme ce incapabili zgomotoși treceau înainte.

Iată cu ce preț avea învățătorul a se drept. Și astăzi mă trudesc să șterg ultimile rămășițe ale acestui trecut, prin legea pe care am făcut-o pentru revizuirea pedepselor nedrepte, ca să redau învățătorilor încrederea în carieră și posibilitatea de a merge înainte!

Învățătorii nu mai fac politică.

Nu fac nici ofițerii.

Nu fac nici magistrații.

Sunteți în bună tovărășie.

Eu văd în această situație o redresare morală a învățătorului. Eu văd eliberarea de ipotecile trecutului. Eu văd posibilitatea de a se închina exclusiv interesului și misiunii însemnate pe care o are.

În adevăr, era aici un punct foarte delicat, care scăzuse prestigiul ce trebuie să se lege de calitatea de învățător și cu hotărîre, am înțeles să mă împotrivesc reînvierii vechilor obiceiuri.

Cei cari au continuat, împotriva noiei orândueli, să se înregimenteze în rândul agitatorilor subversivi, au găsit împotrivirea mea hotărîță și sancțiunea neînduplecată.

Am eliminat din învățământ și voi elimina mai departe fără ezitare, pe toți care se vor abate dela misiunea ce le este încredințată.

Dar, doamnelor și d-lor, după ce s'a degajat astfel conturul vieții noi a învățătorimii, după ce s'au eliminat toate acele împiedecări ale unei dezvoltări normale, am stat și am examinat în fața cele două probleme, cele două elemente care interesează învățământul: pe învățător și școala.

Am venit cu o lege prin care am micșorat limita de vârstă, pensionând pe cei mai vechi și deschizând drum liber generației mai tinere.

N'am înțeles un moment, prin aceasta, să aduc un blam sau o nesocotire celor cari o viață întreagă au muncit pe ogorul învățământului. Nu! Măsura mea a avut un alt înțeles.

Ea a avut mai întâi un înțeles social mare și anume de

a deschide perspective de muncă tineretului, care altfel era lăsat în prada tuturor curentelor nesănătoase.

Și am voit în al doilea rând, să aduc o contribuție nouă de învățatură proaspătă în această carieră. Eu vă pot declara de aici că cei bătrâni, cari au eșit la pensie, pot avea satisfacția morală că prin sacrificiul lor, au dat posibilitatea unei îmbunătățiri a situației sociale și a unei întineriri a corpului didactic din învățământul primar.

Intinerire! Aproape trei mii de normaliști, cari au trecut examenul de capacitate vor intra în învățământ în toamna acestui an chiar. Și perspectivele sunt deschise, pentru ca în curând să lichidăm toată acea greutate, pe care o aveam prin prea marele număr de absolvenți din trecut.

Dar nu numai atât. Am căutat ca prin nouile numiri să dau o atenție deosebită meritului, așa cum a rezultat din examen.

Au fost unificate seriile după merit.

A știu! Se poate obiecta că între un an și altul nu există o potrivire de apreciere. Aceasta se poate obiecta și pentru acelaș an, la diferite comisii. Și, în orice caz, această imperceptibilă deosebire este acoperită de ideea pe care o am urmărit-o de a promova meritul și de a atrage atenția normaliștilor asupra însemnătății pe care o are examenul de capacitate.

Deasemenea, în legiuirea nouă, m'am ocupat de definitivări, introducând un criteriu mai potrivit și anume acela al activității efective, pe care învățătorul a depus-o în școală.

Dar, doamnelor și domnilor, atunci când examenul și activitatea pe teren constituiesc singurele criterii de apreciere în viitor, era indispensabil să vin cu o complectare și anume să iau toate generațiile că acela care are să aprecieze activitatea este el însuși un om obiectiv și preocupat numai de interesele școlii.

De aceia am introdus concursul pentru ocuparea posturilor de control.

Domnilor, am reglementat transferările.

Pentru întâia dată s'a putut vedea în ziarele noastre publicându-se fiecare mișcare cu justificarea ei. Experiența am făcut-o.

Când am venit la departamentul educației naționale,

numărul reclamațiilor era foarte mare. După ce s'a aplicat aceasta nouă măsură n'a mai venit aproape nici o reclamație referitoare la transferări, fiindcă cel din urmă cetățean a putut să vadă justificarea obiectivă în deciziunea care s'a dat. Și de acum înainte transferarea nu va mai fi mijloc de presiune sau de favor, ci va fi un instrument obiectiv pentru satisfacerea intereselor învățătorilor.

Domnilor, în aceasta direcție a pregătirii învățătorului, eu mai am două preocupări. Nu știu când vor putea fi realizate, nu știu când împrejurările vor îngădui aceasta, dar știu un lucru, că le socotesc juste și în cât mă privește, voi încerca să obțin satisfacerea lor.

Prima chestiune este salarizarea învățătorilor începători. Nu este o chestiune de ordin material, ci este punerea învățătorului într'o situație morală corespunzătoare misiunii pe care o are.

A doua preocupare, pe care o am, este să desăvârșim pregătirea culturală a normaliştilor. Astăzi, când și un notar și un agent de poliție trebuie să fie licențiați, învățătorul nu poate să rămână cu un grad de cultură inferioară. Trebuie găsită o formulă pentru desăvârșirea pregătirii academice a învățătorului român.

Să trecem acum la școală.

Am atacat, din primul moment, problema manualelor de curs primar.

Ei, domnilor, n'a fost tocmai ușor. Am întâmpinat rezistențe și vă mărturisesc, cu cât aceste rezistențe au fost mai mari, cu atât satisfacția mea este mai complectă.

Mi s'a spus, mai întâi, că nu pot să țin concurs, că timpul este prea scurt. Mi s'a spus, după aceia, că nu este timp pentru imprimarea cărților. Am răspuns că voi amâna deschiderea cursurilor la școli. Mi s'a spus că tipografiile noastre n'au capacitatea de a lucra. Am răspuns: le tipăresc în străinătate. Și când am înțeles că se fac unele coalitii în rândul celor cari aveau posibilitatea de execuție tehnică, a editorilor, am dat de veste că sunt și ministru de interne și știu ce pun la cale.

Am reușit și vom avea în toamna aceasta un abecedar și o carte de citire, cari, sub raportul cuprinsului și sub raportul execuției tehnice, vor fi cu mult superioare aceloră

pe care le-am avut până acum, iar sub raportul prețului vor fi cu mult scăzute față de prețul de până acum.

Am chemat la concurs. Am format o comisie, prezidată de d. Bărsănescu, care este un profesor de o deosebită capacitate și probitate și îmi fac o plăcere să-l elogiez aici, în mijlocul dvs.

S'a ținut concurs. Și pentrucă eu știu ce poate să fie și la concurs, am hotărît ca nici una din cărți să nu fie adoptată așa cum s'a prezentat, ci comisia va avea misiunea să selecționeze materialul cel mai bun din fiecare operă înfățișată, astfel încât noul abecedar și nouile cărți de cetire nu mai aparțin cuiva, ci sunt opera unei comisii capabile, competente, operă pe care ministerul educației naționale o editează.

Cu monopolul, prețul este redus dela aproape 40 de lei la 15 lei, cât se va vinde abecedarul.

Iar pentru școlarii săraci am pregătit credite de zece milioane lei, pentru a le tribui abecedare și cărți de cetire gratuit.

Pentru cărțile nemonopolizate încă, am dispus și obținut o reducere de 20% asupra prețului, așa încât, cu toate aceste măsuri venim în ajutorul populației nevoiașe și facem ca o atmosferă nouă să domnească: în loc ca părinții să vadă în trimiterea la școală și în achiziționarea cărților un nou impozit, un nou tribut, să aibă toată dragostea de a-și trimite copiii la școală și să vadă în acțiunea guvernului o susținere, o sprijinire, o satisfacere a nevoilor lor.

Iată domnilor, pentru școală, pentru carte.

Dar în ce privește școala, fiindcă se întâmplă să fiu în acelaș timp și ministru de interne, având administrațiile sub conducerea mea, am luat chiar o serie de măsuri și le voi complecta încă, fie prin legea și regulamentul care constituiesc noua reformă administrativă, fie prin decizii ministeriale, pentruca toate autoritățile comunale să pună la dispoziția învățământului mijloacele materiale, pentruca școala să nu fie o ruină, ci să fie la înălțimea nevoilor.

Mai departe.

Am venit cu o nouă reformă și anume: am schimbat programa și caracterul învățământului supra-primar. Eu știu că de multă vreme era un zumzet în mijlocul satelor, era o îndoială asupra oportunității acestui învățământ, fiindcă, în

definitiv, era pur și simplu o repetare mecanică a studiilor anterioare.

Atunci am făcut o nouă reformă, dând învățământului supra-primar un caracter practic profesional; la țară, agricultura pentru bărbați, gospodăria pentru femei; la oraș, munca industrială.

Iată în ce direcție va fi îndrumat învățământul supra-primar, începând chiar cu anul acesta. Astfel, în mijlocul populației, învățământul va câștiga un interes deosebit.

Domnilor, v'am schițat în treacă numai câteva din măsurile, pe care am putut să le iau în cele două luni, de când mă găsesc la departamentul educației naționale.

Ceeace vă pot adăoga astăzi, este că toate aceste măsuri și întreagă această politică școlară nu sunt isvorite dintr'o preocupare cu caracter personal, ci sunt izvorite dintr'o adâncă înțelegere a nevoilor reale pe care le au și corpul didactic și populația însăși a acestei țări și mai presus de toate, această politică s'a desfășurat sub imboldul Aceluia care odinioară v'a spus dvs. că, dacă n'ar fi purtat Coroană Regească pe cap, ar fi fost învățator.

Nu cred că învățătorimea din toată lumea a primit un omagiu mai prețios decât acela, pe care M. S. Regele Carol al II-lea l-a dat învățătorimii române.

De acea, în clipa aceasta, când dv. vă țineți al XXVII-lea congres, eu fac un apel la toți: să simțiți în dvs. o stare sufletească nouă, să simțiți o încredere sporită în misiunea mare pe care o aveți în viața de stat și mai presus de toate, să aveți convingerea că ceeace va prezida de acum înainte deasupra activității corpului didactic, va fi ideia de dreptate.

În momentul acesta, cu toții să ne îndreptăm gândul recunoscător către Acela, care a reușit să redea liniștea, pacea și posibilitatea de muncă acestei țări.

Trăiască Majestatea Sa Regele Carol al II-lea!

Discursul d-lui subsecretar de stat D. V. Țoni

«Îngăduiți-mi să uit un moment că am și eu un rol în conducerea ministerului educației naționale, rol vremelnic, încredințat mie de Suveranul Țării. Îngăduiți-mi să mă înfățișez ca fost conducător al învățătorimii române și astăzi să mă socotesc încă, conducătorul ei sufletesc.

Nu subsecretarul de stat dela ministerul educației naționale, ci conducătorul sufletesc al învățătorimii aduce mulțumire deplină dlui ministru Armand Călinescu, pentru declarațiile sale categorice, clare, luminate și hotărâte.

Colaborator al d-sale, eu știu toată dorința sa, toată hotărîrea pe care o are de a aduce ordine în viața școalei și odată cu ordinea, activitatea creatoare, să pună pe baze noi școala națională și în deosebi această școală de temelie, care este școala poporului.

Dar eu știu totodată că d-sa dorește și este hotărît să aducă nu numai îndreptare în viața școalei, dar și dreptate dascălimii acestei țări.

De aceia îmi exprim toată gratitudinea și vă mulțumesc dv. tuturor învățătorilor acestei țări, pentru admirabila afirmare de conștiință pe care o înfățișați și astăzi ca și ieri, pentru mărturisirea de credință față de Țară și față de Rege, pe care o manifestă acest congres.

Eu, după cuvintele d-lui ministru, n'am de făcut nici o declarație.

Să-mi permiteți însă să mă opresc un moment asupra clipei actuale, asupra chemării învățătorului și pentru aceasta, voind și eu să-i arăt datoria prezentului, să mai stărui o clipă asupra trecutului.

Învățătorii români — pot s'o afirm cu toată convingerea — au arătat totdeauna o conștiință superioară față de învățătorii altor țări.

Învățătorii români n'au fost numai ostașii devotați ai școlii; au fost prieteni sinceri, prieteni buni, prieteni devotați ai poporului. Poate că nicăiri nu s'au văzut învățători, care să se lipească de sufletul poporului, cu statul, cu lumina și cu îndrumarea, așa cum au făcut-o învățătorii noștri.

Adeseori ei au fost crainicii nedreptății neamului nostru, ai durerilor lui; au suferit pentru cei mulți.

Aceasta n'au făcut-o învățătorii altor neamuri.

Și, în această clipă hotărîtoare a neamului nostru, să ne amintim că învățătorilor li se datorește în cea mai mare măsură, în primul rând, pregătirea unității noastre naționale.

Desigur, credința în izbăvire au propovăduit-o marii noștri cărturari. Desigur că a urmărit-o conducerea noastră de stat; dar aceia cari au format, clipă cu clipă, zi cu zi, sufle-

tul copiilor și al poporului nostru pentru jertfa din ceasul suprem, aceasta au făcut-o mai presus de toate, mai puternic decât toți : învățătorii !

Iar din moment ce unitatea națională a fost înfăptuită, după ce visul de veacuri a fost realizat, eu trebuie să amințesc rolul mare, pe care l-au avut învățătorii și după război.

Era multă turburare, era mult dezechilibru în lume ; visurile făurite în tranșee își căutau realizarea. Idei, pe care le credeam moarte pentru totdeauna, căutau să iasă din nou la iveală ; ciocniri între tot felul de interese și tot felul de ideologii.

Și atunci, când dezechilibrul se vedea în alte părți, noi : acest popor, această țară și acest stat, am păstrat o stare de echilibru ; nu am mers nici către extrema stângă, nici către extrema dreaptă, ci am rămas pe drum sănătos, am rămas în echilibrul sufletesc, datorită — eu o afirm și acum — acelor care au păzit sănătatea sufletească a poporului, datorită învățătorilor.

Învățătorii și-au îndeplinit apoi în frumoasa și măreața lor misiune în România cea nouă, anume misiunea de a stăpâni limba românească, acolo unde până eri era hulită și urgisită căutând să întărească sufletul național, să consolideze acest suflet în patria reîntregită.

Învățătorii și-au îndeplinit această misiune, au ținut poporul credincios față de țară, față de destinaele ei, față de tradițiile noastre străbune, credincios cu toată puterea ființei lui, față de Suveran.

Și au săvârșit lucrul acesta, mergând adeseori nu pe cărări bătute ; le-a trebuit de multe ori eroism ca să poată rezista și să poată birui, trecând prin mari greutăți materiale așa cum știe și d. Armand Călinescu, ministrul educației naționale.

De aceia d-sa își propune, între marile sale gânduri, să aducă o îmbunătățire a salarizării învățătorilor, mai ales a celor începători, plătiți mizerabil și cari au fost adeseori uitați de conducerea Statului, desconsiderați de multe ori, calomniați chiar, ei, cari pe tot pământul acesta au stat neclintiți la datorie.

Domnilor colegi, eu trebuie să afirm că dacă învățătorii dealungul ultimelor două decenii așa și-au îndeplinit rolul, așa s'au înscris în istoria neamului, cu munca și activitatea lor, a-

ceasta se datorește organizației profesionale a lor, asociației învățătorilor, care își ține astăzi al XXVII-lea congres.

Asociația a fost cetatea sufletului nostru, cetatea tuturor visurilor noastre, a tuturor credințelor noastre.

Asociația învățătorilor, spre deosebire de alte organizații profesionale, a știut să se ridice peste interesele materiale ale Corpului, a știut să-și pună ca țintă supremă formarea unei conștiințe superioare, pentruca acest Corp, prin aceeași conștiință, să-și poată îndeplini datoria pe care i-o impusese statul și legile.

Asociația a ținut pe drum sănătos, învățătorimea.

Tentații multe li s'au pus în cale, învățătorilor.

În anii din urmă s'a încercat, domnule ministru, ca învățătorimea să fie târîtă pe drumul politicei. Învățătorii au făcut individual politică. Așa erau vremurile; înțelegeau să facă și ei politică, atunci când toată lumea făcea politică, — așa ca să nu fie lăsați și ei deoparte.

Asociația a știut să rămână însă roabă unei singure politice: politica învățământului, politica țării.

Astăzi ne găsim pe drumul unei orândueli noi, așa cum luminos arăta d. ministru Armand Călinescu, orânduire hotărîtă de însași Suveranul Țării.

Majestatea Sa Regele Carol al II-lea și-a dat seama că în primejdie este însuși viitorul acestui stat, dacă mai dăinuiesc metodele și situațiile de până eri.

Trebuia o orânduire nouă.

Nu mai puteam lăsa școala mâncată de politicianism; nu mai puteam lăsa țara aceasta fără îndrumare; nu mai puteam lăsa țara aceasta cu administrație biurocratică; nu mai puteam lăsa să predomine interesele particulare și mai departe.

Trebuia să se facă o nouă orânduire, în ajutorul căreia trebuia o conștiință civică nouă, care să impună fiecărui cetățean să-și armonizeze interesele lui cu interesele superioare ale țării și ale statului, o conștiință care să îndemne pe fiecare să dea munca lui patriei și astfel să mărească prin truda lui patrimoniul național.

Și aceasta orânduire nouă cerea o conștiință națională superioară, care să cuprindă în ea toate slintele amintiri și toate legăturile cu gloriosul nostru trecut și cu marile virtuți și tradițiuni ale neamului.

Această conștiință civică și această conștiință națională trebuia să introducă în țara noastră ordine și disciplină.

Nu mai puteam rămâne fiecare cu individualismul nostru adeseori în opoziție cu interesele colectivității; nu mai puteam merge pe drumul pe care îl apucasem dela o vreme, adică spre anarhie.

Trebuia să fie și în Țara noastră un comandament suprem, o autoritate recunoscută și acceptată de toată lumea.

Din aceasta conștiință civică și națională a ieșit unirea și solidaritatea noastră.

Eri ne aflam împărțiți în tabere, care se învrăjbeau, asistam la dușmăni pe provincii, deși eram toți fiii aceluiaș neam. Și erau atâtea tabere vrăjmașe, câte partide politice erau.

Astăzi țara s'a pacificat

Astăzi s'a încheșat unitatea sufletului nostru.

Ceeace a început, trebuie să continue și să se desăvârșească.

Este nu numai dorința Suveranului și a sfetnicilor săi, ci este — și în primul rând — voința națională.

Este desigur însă și meritul d-lui ministru Armand Călinescu, care, riscând multe, a izbutit să aducă ordine și liniște în această țară.

Orânduirea cea nouă însă, nu se poate face numai prin măsuri administrative și de stat, care trebuiesc luate imediat, ci, paralel cu ele, trebuie să desăvârșim opera de educație, să creiem o altă stare de spirit, o altă mentalitate, o altă voință de lucru a neamului nostru.

Această operă de educație trebuie să o facă școala.

De aceia cu drept cuvânt s'a spus — și astăzi mai mult decât ori-când — că sublimă este chemarea dascălimii noastre, în deosebi a celor 47 de mii de învățători, care trebuie să îngrijească de sufletul poporului.

V'o cerea d. ministru al educației naționale, v'o cer și eu, fratele vostru, fiindcă așa mă socotesc în fața oricui: fratele învățătorilor, vă cerem să aveți mai mult devotament față de școală, ca niciodată.

Să faceți ca, în adevăr, această școală să corespundă nevoilor actuale, să îndeplinească ceeace țara și neamul așteaptă dela ea: să fie o școală activă, o școală de îndrumări practice și nu o școală searbădă, teoretică, să fie o școală creia-

toare, o școală formatoare de conștiințe, o uzină de formare a sufletelor.

Vă cer să vă faceți datoria din toată inima, către Straja Țării.

Străjeria va preface sufletul tineretului, așa cum vedem că îl preface sub ochii noștri.

Dacă la început unii mai aveau poate un pic de neîncredere, astăzi nimeni nu se mai îndoește că un suflet nou se formează sub privirile noastre.

Ceeace am văzut cu prilejul ultimelor manifestări, în-trece orice închipuire. Neasemuit a fost ceeace am văzut cu toții la 8 Iunie, la București, ca și în tot cuprinsul țării, tineretul acela viguros, tineretul acela cu bucuria și lumina victorii pe chip, acel tineret ordonat și disciplinat, legat prin tradiție de trecut, credincios steagului Țării, credincios până la fanatism Regelui, care dă astăzi Țării educație străjerescă. De aceea toți până la unul, să fim sub steagul străjericii.

Acelaș lucru și cu premilităria. Este tot o operă de educație. Nu este vorba de pregătirea tehnică, ci de cea sufletească a acelora cari vor fi ostașii țării, cari vor trebui să apere hotarele țării.

Prin educația premilitară, s'a ajuns la rezultate minunate. O știți, mai ales dv., învățătorii. Tineretul este mai respectuos, mai cuviincios; prestigiul învățătorilor a câștigat în viața satelor.

Dar învățătorul nu trebuie să se ocupe numai de educația tineretului în școală, de educația străjerescă și premilitară, ci și de educația poporului.

Poporul acesta al nostru, cu marile însușiri pe care le are, poporul acesta vrednic și cu strălucite tradiții, cu minunate calități, cu mintea ascuțită, făuritor de artă, cum nu sunt fiii altui popor, poporul acesta totuși este lipsit de învățătură, duce încă o viață fără civilizație și este prins în toate mrețele, este capabil de a fi dus pe toate drumurile primejdioase.

Învățătorul trebuie să rămână mai departe alături de sufletul poporului.

Domnilor, prin căminele culturale — două mii astăzi, mâine alte câteva mii, atâtea cămine câte sate sunt. — s'au creiat locașuri de armonie în sate, locașuri de lumină, de

unde să pornească toate îndemmurile pentru înfăptuire de bine obștească.

Și în căminele culturale, ca și în celelalte instituții, ca și la străjerie și în educație premilitară, învățătorii trebuie să-și facă onoarea de a rămâne în rândul întâi al muncii și al cărțurilor.

Domnilor, eu vă îndemn să rămâneți uniți în asociație, să rămâneți solidari sub steagul ei.

Ați mers pe drum sănătos până acum. Așa să mergeți și de acum înainte.

Toată conștiința învățătorescă, tot sufletul învățătoresc trebuie să se concentreze în această asociație, care trebuie să fie și acum cecece am văzut că a fost până astăzi. Să faceți din ea unul din stâlpii de rezim ai acestei țări.

Cineva urmărește de mult, cu dragoste, învățătorimea, după cum s'a spus — și dv. știți cu toții — Cineva vă urmărește în clipa de acum cu toată iubirea și căldura sufletului Său.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nimeni în această țară n'are mai multă nădejde în binele pe care învățătorimea îl poate aduce, decât El.

Căutați — este cuvântul meu din urmă — să înțelegeți toate gândurile Lui; căutați să urmăriți toate îndemmurile Lui; faceți-vă poruncă supremă din datoria de a urmări fiecare îndemn al Majestății Sale Regelui. Urmând așa, veți creia cu adevărat țara cea nouă, cu suflet nou, care să dăinuiască dealungul veacurilor.

Doamnelor și domnilor, va rămâne în istorie domnia lui Vodă Cuza, ca domnia Aceluia care a dat unirea celor două Principate, ca domnia dreptății sociale!

Va rămâne domnia Regelui Carol I, ca domnia Aceluia care a dat statul modern al României moderne.

Va rămâne domnia lui Ferdinand cel Loial și a Marei Regine -- pe care durerea unui neam întreg a dus-O deunăzi în mormântul dela Curtea de Argeș — va rămâne domnia Lor, domnia unificării noastre naționale.

Dar va rămâne, sunt sigur, domnia Regelui Carol al II-lea, ca domnia Aceluia sub care sufletul românesc s'a avântat mai puternic decât oricând către marile sale aspirații, domnia celor mai frumoase creațiuni, domnia Aceluia sub

conducerea căruia, cu cinste, poporul acesta s'a așezat sus, în rând cu toate celelalte neamuri.

Eu văd în viitor în nimb de lumină Domnia Regelui Carol al II-lea! Il văd sus, pe culme, învăluit în cea mai frumoasă aureolă, pe El.

Dar acolo, lângă Dânsul, se vor găsi aceia care L-au înțeles și ajutat în primul rând: învățătorii neamului românesc.

Iar dacă acolo sus, în nimb de lumină, pe culme, va rămâne dealungul veacurilor M. S. Regele Carol al II-lea, alături de El, la picioarele Lui, se vor găsi învățătorii neamului românesc».

VALOAREA EDUCATIVĂ A TABLOURILOR

☉ Giteam odată într'un loc¹⁾ următoarele: »Intrebuințarea de tablouri e un mijloc nenatural de predare. Cunoștințele, pe cari copiii și-le însușesc prin mijlocirea imaginilor, sunt pentru mințea lor fragedă și neexercitată, niște surogate nefolositoare«. Mai departe, autorul continua: »Apoi, de ce să se arate celor mai marișori, cari fac istorie (sic!), portretele statuiilor lui Mihai Viteazul, Ștefan cel Mare sau ale altor domnitori sau oameni de stat ori de cultură, când îi putem duce foarte ușor să le vadă și în acelaș timp să capete și cunoștințe despre: ce este o statuie, din ce este făcută etc. Pentru ce apoi, să li se arate copiilor vederi de piețe și biserici, când acestea li se pot înfățișa în realitate?« Autorul citat, precum și alți colegi de-ai domnialui, ne lasă impresia că au exclus tablourile, portretele și icoanele din clasele unde predau copiilor. Or fi protestanți în credință sau chiar mai mulți? Aduc ceva nou în educație?!

Consider o problemă enunțată aci prin felul în care s'a pus și cred că prezintă oarecare atenție din partea noastră a tuturor. Mie cel puțin mi-a prilejuit o cercetare mai deaproape. Dau în cele ce urmează observațiile pe cari le-am putut culege personal din unele cărți în direcția aceasta, puține de altfel și din intuiția și practica de fiecare zi.

Noțiunea de tablou are o sferă destul de largă. Cuprinde

în ea — dela manifestarea prin câteva linii trase simplu, la întâmplare, pe ceva din mâna nedibace a unui copil sau om mare și până la tablourile geniale ale unui Rafael și Leonardo da Vinci — aproape toată gama sufletului omenesc, materializată prin acest mijloc. Tabloul poate fi realizat prin creion, culori, ulei, pânză și chiar cuvinte, fie ele scrise sau spuse numai. Reprezintă o realitate, o stare psihică diversă și o tehnică a celui ce l-a executat. Poate să trezească în același timp și în sufletul nostru de privitori o stare. Intre mine subiect și tabloul pe care-l privesc, deci obiectul, există o intensă comunicare sufletească. Se trezesc, putem să trăim chiar anumite stări emotive sau de cunoaștere în clipa când se intuiește tabloul. Acest adevăr este vechiu, de când lumea; omul chiar și cel mai simplu și-a dat seama de el. Portretul, tabloul, scena sunt copii mai mult sau mai puțin identice cu realitatea ce reprezintă. Exactitatea exprimării unei realități cu ajutorul lor depinde mult de tehnica cu care au fost executate. Oricum ar fi, ele influențează puternic asupra sufletului omenesc.

Invinuit că poetizat țărani și natura, Grigorescu răspunde: »Eu aleg, nu corectez«²⁾. Ce sinceră destăinuire! »Mesteceniile din tablourile sale nu sunt poetizate. Reprezintă însăși firea gingasă a acestui arbore, ale cărui frunze strălucitoare și rari, se pierd în albastrul vârfurilor de munți ca niște petale albe rupte și împrăștiate de vânt. E simbolul celei mai eterice viețuitoare din lumea plantelor; Grigorescu l-a înțeles minunat și l-a redat în atâtea stări deosebite«³⁾. Apoi »cum a zugrăvit el boul, tovarășul de muncă al românului, nu poate să-și găsească asemănare, nici în tablourile de Rosa Bonheur; aici în unison cu cadrul senin și liniștit al pășunii de munte, ca în »Țărăncușa cu vițelii«, dincoala îndoindu-și salele în munca grea a arăturii în »Plug la deal«, sau trăgând carul încărcat, în »Drum greu«⁴⁾

»Ai noștri sunt și înviforații Că ni-s tovarășii de horă,
 Ce'n câmpuri ude, fără drum De plugărie și cules,
 Se duc plecați pe baionete Eroii tainici dela Plevna,
 Pân' se topesc în nori de fum: Dela Smârdan și Opanez...«
 (G. Tutoveanu: »Grigorescu«)

Li urmărise pictorul în Războiul din 1877 și în urmă cu opt ani »pune pe pânză tablourile ajunse la noi clasice. Zu-

grăvește apoteoza eroismului secular al neamului, crescut mai mult în oțelirca pentru apărarea pământului nostru«⁵⁾).

»Simți în nuanțarea culorilor și în tonalitatea umbrelor, o emoție pe care nu o ai decât când se manifestă nețărnută dragoste, pe care interpretul o are față de tot ce îl înconjoară«. Opera lui Grigorescu »nu e numai o corectă și fotografică redare a Naturii sub toate aspectele ei, e lirismul unui poet care își vede țara cu privirea ce exclude disonanța și nu reține decât frumosul«. (Universul, No. 164-17-VI-1938).

Adâncul sentiment estetic și adevărata dragoste de loc, de țară și neam determină voința pictorului sau poetului să redea tablouri și scene petrecute aievea. E de-ajuns să cităm din Eminescu »Scrisoarea III-a« :

»La un semn deschisă-i calea și s'apropie de cort
Un bătrân atât de simplu după vorbă, după port«,
pentru a vedea, trăi și simți mult. . .

Am în față tabloul ce reprezintă pe bătrânul Rege Carol I, la Calafat, în războiul cu turcii. În clipa când cerceta poziția ocupată de ai noștri, alături se sparge, hain un obuz de la inamic. Domnitorul stând pe loc, exclamă plin de bărbăție și curaj în văzul și auzul tuturor: »Asta-i muzica ce-mi place! Acel puternic curaj manifestat la comandantul suprem în mod sigur a electrizat pe soldații noștri ca și la Călugăreni cu câteva sute de ani înainte. . .

Adesea, când povestesc, explic și arăt copiilor scene de felul acesta din trecutul nostru plin de glorie, îi văd mai vioi, hotărâți, veseli, curajoși și par'că gata să înfăptuiască și ei lucruri mari.

Virtuțile străbune, curajul și caldă iubire de neam și scumpu-ne pământ, se pot sădi în inima micuților noștri și cu ajutorul tablourilor istorice, nu numai prin explicații, fie ele cât de dibace.

Anul acesta, prin luna Mai, în București, la Ateneul Român, a surprins pe mulți »Istoria Românilor în frescă«, opera pictorului Costin Petrescu. Ea este »o istorie a poporului român în imagini și culori, în lumini și umbre«. Pictorul ne-a redat »toate umbrele sfinte, cari trăesc în sufletul tuturor. . .«

Chipul bătrânilor voievozi, păzitori de țară și lege se cere a fi întipărit în cele mai adânci cute ale sufletului generației de azi. Minte și simțirea, mai ales simțirea tinerilor trebuie

călitate bine de exemplul puternic ce ni l-au lăsat cei ce nu mai sunt. Că așa trebuie să fie, nici nu mai încap vreo îndoială. »Seneca ar fi voit să se conserve portretele oamenilor mari și să se celebreze ziua nașterii lor, pentru a ne îndruma la virtute«. În copilărie, pe Titu Maiorescu »tatăl său îl duce în cancelaria școlii și-i explică tablourile intuitive cu scene de eroism roman; iar mama îl pune seara să citească din traduceri românești depe vremuri⁶⁾.

Pe lângă sentimentul național și trezirea virtuților ostășești, tabloul mai poate impresiona și în alt sens:

»Din tuspătru părți a lumii se ridică 'nalt pe ceruri,
Ca balauri din poveste nouri negri plin de geruri;
Soarele iubit s'ascunde, iar pe sub grozavii nori
Trece-un cârd de corbi iernatici, prin văzduh croncănitori«.

Avem în această clipă — când cetim strofa — stare psihologică deosebită; bietul om este silit de Natură să se preocupe mai mult de griji și necazuri, ce au să vină. . .

Ochiul și întreg sufletul artistului se delectează când privește și redă apoi în cuvinte de o muzicalitate ușoară un colț minunat, ca:

»Lacul codrilor albastru
Nuferi galbeni îl încarcă;
Tresărind în cercuri albe
El cutremură o barcă«.

»Lucrarea de observație pe care o poate face școlarul într-o excursie, în plin aer, poate s'o facă în condițiuni nu atât de bune, însă suficiente, prin ajutorul fotografiilor bine alese și împrumutate pentru un acelaș subiect din diferite geografii locale; atunci el adoagă comparația la observație. *Fotografia deci este un instrument esențial al învățământului, nu numai fiindcă înlocuește într-o oarecare măsură vederea directă a faptelor, dar pentrucă ea poate fi pentru școlar și învățător, o temă de interpretare și de descriere rațională.* O carte bună de geografie generală, pentru o clasă superioară, ar putea să fie aproape alcătuită dintr-o culegere de imagini geografice, întovărășită de observație de chestiuni și sugestii care ar procura material pentru munca de clasă și de acasă«. (Paul Dupuy.)

Din motive ușor de înțeles s'a ajuns la părerea că »proiecțiunile ar putea înlocui aceste realități«. Ele »sunt de preferat«. »O defilare de proiecțiuni, fără explicații ar fi aproape

fără valoare». (Paul Dupuy, trad. de I. G. Marinescu : »Pedagogie și Psihologie« pag. 96—97). În loc să se poarte școlarii prin fața statuilor sau a monumentelor istorice, se introduce cinematograful în clasă, unde li se reprezintă toate acestea și li se dă explicații, în timp ce se filmează ; astfel se câștigă timp și se conservă energia fizică. Bineînțeles, aceasta se petrece deabea în orașele mari ; milioanele de școlari dela țară rămân tot în urmă. Bietul dascăl dela sat merge și el spre acelaș scop, spre aceeaș țintă cerută de educație, însă cu alte, foarte reduse mijloace.

Aș putea continua cu citatele dând pentru fiecare obiect de învățământ câte un exemplu de deosebită întrebuintare a tabloului. Cred însă, că-i suficientă argumentarea. Hărțile, ilustratele, chipul, portretul, schița, tabloul, scena — absolut toate rămân doar să întregească, să lămurească pe deplin, să umple vreun gol rămas fie chiar și la cea mai abilă și captivantă povestire, făcută de un destoinic educator. Ele sunt un prețios auxiliar de neînălțurat, fără de care unii dintre școlari, — caci sunt multe feluri de temperamente — s'ar alege poate cu prea puțin din predare.

Dacă aceasta este valoarea real-educativă a tablourilor, valoare pe care din păcate unii o neglijează intenționat, s'au folosit ele -- acest bun mijloc — la cunoașterea personalităților uriașe ce au ostenit mult pentru unirea noastră a tuturor ? Milioanele de români, ce au fost subjugăți vreme îndelungată, au fiecare din ei -- drept recunoștință sau amintire — la căpătâi icoana Desrobitorului lor ? Dar chipul Aceluia, care veghează la destinele acestui neam, a pătruns până în ultimul lăcaș ? . . .

Ștefan C. Coman
înv. Curtuiușeni-Sălaj,

1) „Lumea Românească”, 18-IV-1938 : Invățământ prin rațiune, de St. I. Constantinescu. 2) Ion Simionescu : „Oameni aleși” v. II, p. 184. 3) Idem, p. 184. 4) Idem, p. 185. 5) Idem, p. 187. 6) Idem, p. 131.

NOUA LEGE A PENSILOR

— *Fixarea cotelor* —

Gn ziua de 21 Septembrie 1938 a fost sancționat decretul-lege pentru modificarea art. 9, 10, 11 și 24 și interpretarea art. 71 ale legii generale de pensii din 15 Aprilie 1925.

Art. I — Textele articolelor 9, 10, 11 și 24 ale legii generale de pensii din 15 Aprilie se înlocuiesc după cum urmează :

Art. 9 — Drepturile la pensie pentru vechime de serviciu se stabilesc pe baza mediei salariilor bugetare avute de funcționar în ultimii trei ani de serviciu, astfel :

a) Pentru 35 ani calculabili la pensie, pensia brută este egală cu suma ce rezultă din aplicarea la media salariilor a procentului corespunzător, fixat după cum urmează :

90%	la media salariilor până la	4000 lei inclusiv
89%	„ „ delă	4001— 6000 „ „
88%	„ „ „	6001— 8000 „ „
87%	„ „ „	8001—10000 „ „
86%	„ „ „	10001—12000 „ „
85%	„ „ „	12001--14000 „ „
84%	„ „ „	14001—16000 „ „
83%	„ „ „	16001—18000 „ „
82%	„ „ „	18001—20000 „ „
81%	„ „ „	20001—22000 „ „
80%	„ „ „	22001—24000 „ „
79%	„ „ „	24001—26000 „ „
78%	„ „ „	26001—28000 „ „
77%	„ „ „	28001—30000 „ „
76%	„ „ „	30001—32000 „ „
75%	„ „ „	32000 lei.

Cnm va fi calculată pensia

Pensia brută rezultată din aplicarea la media salariilor avute a procentului respectiv, nu poate fi mai mică, pentru 35 de ani calculabili la pensie, decât pensia brută maximă din categoria cu procentul imediat superior.

a) Pentru un timp calculabil la pensie mai mic decât 35 ani pensia brută se va stabili astfel :

Pentru 10 ani împliniți în serviciu, cu reținerile legale, pensia brută va fi egală cu 25% din pensia calculată pentru 35 ani în conformitate cu dispozițiunile dela aliniat a) de mai sus ; iar pentru fiecare an în plus, peste minimum de 10 ani, până la 35 ani calculabili la pensie, se va adăuga un spor de 3%.

În cazurile în cari, prin dispozițiunile speciale ale legii generale de pensiuni, se prevede că pensia se calculează pe baza unui alt quantum decât cel reprezentând media salariilor pe ultimii trei ani, pensia se calculează potrivit acelor dispozițiuni speciale, numai după ce, în prealabil, la acel quantum s'a aplicat procentul corespunzător dela aliniat a) de mai sus.

Fracțiunile mai mici de un leu, la suma stabilită ca pensie brută, se neglijează.

Ce se înțelege prin salariul de bază

Art. 10 — Prin salariu de bază, ultima retribuțiune ori salariu, salariu bugetar, salariu bugetar inclusiv sporurile și indemnizațiile avute în momentul retragerii, precum și orice alți toreni similari, din cuprinsul legii generale de pensiuni, sau al oricăror alte legi se înțelege salariu brut înscris în buget, fără indemnizația de chirie, ajutorul de familie sau orice alte accesorii ori indemnizații și asupra căreia s'a efectuat reținerea de 10% pentru Casa generală de pensiuni.

Pensiile reangajaților și subofițerilor

Art. 11 — Reangajații, subofițerii și măștrii militari din toate armele, precum și jandarmii vor primi, pentru 15 ani de serviciu, o pensie brută egală cu 50% din suma rezultată prin aplicarea procentului corespunzător prevăzut la aliniatul a) al art. 9 de mai sus, la media salariilor avute pe ultimii trei ani de serviciu ; iar pentru fiecare an servit în plus se va adăoga un spor de 5% din aceeași sumă, până la 25 ani.

Ofițerilor, subofițerilor și măștrilor militari cari au luat parte la războiul de întregirea neamului și cari vor fi puși în retragere pentru caz de tuberculoză științificește și legal constatată, se acordă pensia corespunzătoare numărului maxim de an ce ar fi putut servi până la împlinirea limitei de vârstă prevăzută pentru gradul avut în momentul punerii în retragere.

Mecanicii conducători de locomotive și automotoare, cu cel

puțin 25 ani serviți efectiv pe locomotive și automotoare au dreptul la o pensiuine egală cu aceea cuvenită pentru 35 ani calculabili la pensie, stabilită ca la aliniat a) al art. 9 de mai sus.

Pensiunile văduvelor

Art. 24 -- Văduva unui funcționar sau pensionar, dacă ea însăși are drept la pensie ca fostă funcționară, va putea cumula pensiunea ei cu cea cuvenită după soț, până la maximum 3000 lei bruto lunar. Dacă una sau unele pensiuni brute sunt mai mari de 3000 lei lunar, va avea dreptul la pensiunea cea mai mare.

Dacă văduva are copii, drepturile copiilor minori prevăzuți la art. 98 din legea generală de pensiuni, se vor lua din pensia cuvenită tatălui.

Excepții

Art. II -- Dispozițiunile art. 9, 10, 11 și 24 de mai sus se aplică tuturor funcționarilor participanți la Casa generală de pensiuni și urmașilor acestora, în toate cazurile în cari drepturile lor la pensie se deschid cu începere dela 1 Septemvrie 1938.

Prin excepție și numai până la 31 Dec. 1938 funcționarilor prevăzuți în art. II din legea pentru fixarea limitei de vârstă pentru membrii Curții de Conturi și membrii Corpului superior de control din 19 Aprilie 1938; art. unic din legea privitoare la drepturile de pensiuine ale avocaților publici din 30 Mai 1938; art. 140, 141, 246—249 din legea pentru organizarea judecătorească din 22 August 1938 și art. I—III din legea pentru modificarea unor dispozițiuni din legea pentru organizarea și funcționarea Consiliului Legislativ din 3 Septemvrie 1938, li se vor stabili drepturile la pensie potrivit dispozițiunilor speciale cuprinse în acele articole.

Pensiunile de războiu, precum și acelea instituite prin legea pentru înființarea, organizarea și funcționarea Ministerului Aerului și Marinei din 1936, se vor calcula și transmite potrivit.

Dispozițiunile art. 6 din legea Nr. 998 din 2 Mai 1936, se aplică și ofițerilor activi și urmașilor acestora, cari se vor înscrie la pensie în conformitate cu prevederile prezentei legi.

Pensionările făcute la 1 Septemvrie

Art. III -- Funcționarii cari au încetat serviciul înainte de 1 Septemvrie 1938 și ale căror drepturi la pensie se deschid dela

această dată înainte, prin împlinirea vârstei de pensiuone sau pentru urmași, prin decesul autorului, vor avea dreptul la o pensie calculată potrivit dispozițiilor art. 9 de mai sus, la media salariilor înscrise în bugetul pe excițiul 1938—39 corespunzătoare gradelor și claselor avute în ultimii 3 ani de serviciu.

Pensiunile, bază și scumpete, stabilite potrivit dispozițiilor legale anterioare aplicărei prezentei legi, rămân în quantumul stabilit în conformitate cu acele dispozițiuni și cu instrucțiunile date de Casa generală de pensiuone pentru aplicarea Jurnalului Consiliului de miniștri referitoare la acordarea indemnității de scumpete. Aceste pensiuone însă, nu mai pot fi modificate în cazurile de schimbări de domiciliu.

Drepturile de pensie ale urmașilor pensionarilor, cari se deschid cu începerea dela 1 Septembrie 1938 se stabilesc la cotele prevăzute de legea generală de pensiuone, din pensia totală cuvenită autorului lor.

Drepturile de pensie rămase neincasate pe urma pensionarului decedat se vor plăti numai moștenitorilor săi legali cu drept de pensie, prevăzuți de art. 18 din legea generală de pensiuone.

Termenele de prescripție și primare

Art. IV — Prin cuvintele „pensiunile de tot felul“ prevăzute în aliniatul 1 al art. 71 din legea generală de pensiuone dela 15 Aprilie 1925, se înțeleg drepturile de pensie de orice categorie cuvenite atât cu titlu de pensie de bază, cât și cu titlu de indemnitate de scumpete.

Aliniatul 2 al aceluiaș art., privitor la socotirea termenelor de prescripție și primare, se interpretează în sensul că, termenele de prescripție și primare curg cu începere din prima zi a lunii în care dreptul de pensie, bază sau scumpete a luat naștere și n'a fost incasat în total sau în parte.

Art. V — Toate dispozițiunile privitoare la stabilirea quantumului de pensiuone, precum și orice alte dispozițiuni contrarii prevederilor legii generale de pensiuone din 15 Aprilie 1925, cu modificările ulterioare inclusiv cea de față, sunt și rămân abrogate.

DIDACTICE**Invenție pentru predarea aritmeticii
în clasa I-a primară**

Predarea aritmeticii în clasa întâia, trebuie să fie interesantă, instructivă, ca dealtfel toate obiectele, pentruca să se stimuleze spontaneitatea elevilor.

Fără atențiune și curiozitate din partea elevilor, predarea are puțin rezultat.

Copilul e curios de toate, îi place a vedea și e foarte atent și curios când vede ceva nou.

Având în vedere predarea numerilor și rezultatul, ce trebuie să obțină învățătorul la predarea lor, adeca a aritmeticii la cl. I. am inventat o mașină de calculat. *)

În această mașină, se află întreg materialul pentru cl. I. pus în mod sistematic, după cum își are învățătorul planul de predare, conform programei noi din 1938.

Mașina nu este pentru elevi, pentru a face exerciții, ca pe mașina cu bile, ci e numai pentru învățători la predarea cu succes a numerilor.

Avantajele acestei mașini sunt:

1. Învățătorul vorbește puțin, iar elevii mai mult, dându-se a vorbi în propozițiuni scurte și corecte.

2. Se face economie în creta, căci n'are lipsă, decât a arăta cum se scrie numărul.

3. Cruță timpul, mai ales, care conduce 7 clase. Timpul cruțat îl folosește pentru alte clase.

4. În cele mai multe școli nu se află decât o tablă și 7 cl. deci poate folosi tabla pentru celelalte clase, căci pentru clasa I-a nu-i trebuie.

5. Atențiunea elevilor e încordată prin curiozitate ce le-o deșteaptă mașina.

6. Elevii se vor putea folosi mai repede de figurile din

*) Brevetată de ministerul industriei și comerț cu No. 27612 din 19 Mai 1938.

cartea de aritmetică la formarea numărului.

7. Numerii predați odată, sunt vizibili pe mașină și nu trebuiesc scriși pe tablă, ceea ce aduce de multe ori pe elevi și chiar pe învățători în confuzie.

8. Problemele ce se dau elevilor pentru rezolvire, până ce învățătorul este ocupat cu altă clasă, sunt pe mașină. Adunări, scăderi și probleme combinate. Elevii scriu problemele de pe mașină pe tăbliță unde sunt rezolvite de elevi. Deci învățătorul nu trebuie să scrie problemele pe tablă.

9. Elevii vor fi în clar cu numerii cu soț și fără soț. Acești numerii sunt în coloane separate pe mașină.

10. Numărarea cu 2 în cadrul 100 se poate folosi coloana numerilor cu soț.

11. Numărarea cu 3—10, se află pe mașină.

12. Se poate intui cu succes adunarea și scăderea conform programei, totodată și noțiunea de jumătate.

13. Fiind pe mașină întreg materialul de peste an a cl. I-a conform programei noi din 1938, învățătorul din Septembrie până la finea anului, n'are decât a suci de roțița cutare și va primi ceea ce dorește la predare. La finea anului trage tot materialul eșit peste an pe osiile de pe cari au eșit și în Septembrie poate continua din nou predarea, tot așa ca în anul trecut.

14. Pentru fiecare număr predat sunt probleme de aplicare.

15. Elevii se dedau la desemn, reproducând figurile văzute pe mașină.

Părțile mașinei

Mașina stă din 9 părți. Fiecare parte este numerotată deasupra roțițelor cu număr, literă și săgeată, cari arată în ce direcție se sucește roțița. Tot la două roțițe se afla câte o bandă, cu una scoți banda de pe osie, cu alta o tragi pe osie. Roțițele unei benzi sunt numerotate cu acelaș număr și în culori diferite.

Paul Miclea,
înv. dir. pens. Colob-Silvaniei

LA RIDICAREA PAVILIONULUI NAȚIONAL DIN COMUNA CĂUAȘ

Din prilejul acestei înălțătoare sărbători, sfințirea și ridicarea »Pavilionului Național«, la care ne găsim adunați; mânați numai de dragostea de țară, din dragoste de neam, din dragoste de această glie strămoșească, care a fost în atâtea rânduri stropită cu lacrimi, udată cu sânge și plămădită cu oasele părinților, moșilor și strămoșilor noștri să ne onoreze cu prezența lor și Vă rog să-mi dați voie ca în continuare să vă reîmprospătez câte ceva din importanța străjeriei.

Străjeria nu este o instituție ca oricare alta. Străjeria este o credință și un avânt pornit din îndemnul Marelui nostru Suveran, din îndemnul Primului străjer al țării, din îndemnul Majestății Sale Regelui Carol al II-lea. Străjeria este menită să ridice neamul românesc, până la culmea măririi lui. Isvorată din îndemnul Marelui Străjer, din nețărnumurita Lui dragoste de țară și de poporul acesta, ea va crea în scurtă vreme o Românie nouă, o Românie fericită, o Românie veșnic înfloritoare. Scopul străjeriei, este așa de sublim, încât nu găsec cuvinte să vi-l pot descrie. Se desprinde însă în toată măreția lui din deviza străjerului care auzită de multe ori: »CREDINȚA și MUNCA pentru ȚARĂ și REGE« Credință, muncă, țară și Rege aceste patru cuvinte stau la temelia străjeriei și aceste îi sunt armele de care se servește în lupta pe care a început-o pentru consolidarea morală și materială a acestei țări.

Credința creștinească și strămoșească este isvorul la care și-a astâmpărat setea după dreptate și adevăr poporul nostru românesc, chiar dela începutul formării lui. Credința ne-a păstrat dealungul veacurilor în ciuda tuturor asupritorilor și credința este menită să ne ducă și de azi înainte către limanul mântuirii.

Omul fără credință este asemenea unei corăbii fără cârmă, în mijlocul valurilor infuriate ale mării. Corabia este purtată de valuri până când se izbește de o stâncă și se sfarmă. Omul

asemenea este purtat de valurile vieții până se împotmolește și piere. »Credința în zilele deapoi, e singura țarie în noi« zice poetul țărănimii Gheorghe Coșbuc. Credința strămoșească ne-a păstrat ființa etnică a neamului românesc sub toate stăpânirile vitrege ce le-am îndurat. Biserica străbună a fost păstrătoarea datinelor noastre strămoșești, păstrătoarea limbei și a obiceiurilor românești și numai datorită acestei mame bune, nu ne-au putut cotropi străinii și am rămas în ciuda tuturor vitregiilor vremii străjeri neadormiți ai aspirațiilor neamului; iar momentul potrivit ne-a găsit pregătiți sufletește și am clădit pe osemintele celor opt sute de mii de eroi și alții mulți înaintea lor, o Românie pe veci întregită. Dar credința fără fapte, moartă este — zice Sfânta Scriptură. Străjeria coordonează aceste două virtuți și pe lângă că se nizuiește să sădească în sufletele străjerilor credință curată și neprefăcută, mai caută să trezească în sufletele tineretului și cultul muncii cinstite.

Țara noastră este una dintre cele mai frumoase și mai bogate țări din câte a lăsat Dumnezeu. Și totuși în unele părți, dacă am colinda-o în lung și'n lat, am da peste lipsuri și sărăcie. Și ce-i mai dureros, nu la străinii ce se află în țara noastră, căci aceștia aproape toți huzuresc în bine și bogăție, ci la frați de ai noștri, la români. Cât de jalnic sună cântecul

»Munții noștrii aur poartă

Noi cerșim din poartă'n poartă.«

Cauzele de bună seamă sunt multe, dar una dintre cele mai de seamă este nepriceperea Românului la muncă. Trebuie să muncim cu mai multă socoteală și să ne raționăm munca, să o facem mai chibzuită ca și până acum.

Dumnezeu în urma păcatului i-a zis lui Adam »prin sudoarea feței« adică prin muncă »îți vei câștiga pâinea de toate zilele«, și de atunci omul este legat de glie, este înfrățit cu munca și fără de aceasta nu are asigurată pâinea de toate zilele. Munca este izvorul nesecat de bogăție ea ne dă belșug și avuție, ne face să fim mulțumiți și ne înalță către ideal. Ca Români buni, noi trebuie să ne închinăm munca neamului din care facem parte și țării, în care ne-am născut, țării în care au trăit, țării pentru care au suferit și au murit moșii și strămoșii noștri. Închinându-ne munca țării, suntem datori s'o închinăm și aceluia care întruchipează suveranitatea națională, voința neamului și a poporului românesc. I-o închinăm Mare-

lui nostru Rege Carol II, care atât de bine intruchipează năzuințele neamului românesc și mai ales, năzuințele poporului dela coarnele plugului, năzuințele țaranului Român, spre tot ce este nobil și frumos, așa încât nu știi cum să-l numim mai potrivit »Regele plugarilor sau Voevodul culturii românești«.

Noi străjerii, și când zic »străjerii« nu mă pot gândi decât la toată suflarea românească, căci mai de vreme sau mai târziu toată aceasta suflare va fi încadrată în Straja Țării și va forma în jurul Marelui Străjer un zid de nebiruit, rugăm Pronia cerească, să hărăzească Marelui nostru Comandant, multă sănătate, ca să muncească cu acelaș elan, de care a dat dovadă în trecut, și în viitor pentru prosperarea și fericirea neamului.

Incheiu cu versurile poetului :

»Și freamătul de umbre

Colindă lungul zării

Străjerii iubesc țara

Trăiască Straja Țării

Trăiască România cu brațul său de fier

Trăiască Dinastia și Marele Străjer !

»SANATATE« !

Părău Vasile

Comandant de stol.

PAGINA ADMINISTRATIVĂ

Atribuțiunile Rezidenților Regali în învățământ

onsiliul de Miniștri prin Jurnalul Nr. 2429 dat în ședința sa din 5 Octomvrie 1938 a decis următoarele :

Art. unic — Se acordă dlor rezidenți regali, în afară de atribuțiunile și drepturile acordate prin legea administrativă, dreptul de a rezolva lucrările de competența Ministerului Educațiunii Naționale, în următoarele limite :

1. Numește și revocă, potrivit legilor în vigoare, pe directorii de școli primare și personalul administrativ al acestora și-și dă avizul cu privire la numirea directorilor de școli de grad secundar.

2. Numește, transferă și disciplinează, conform legilor, personalul administrativ al școlilor de grad secundar.

3. Numește, transferă și revocă, potrivit legilor, personalul de control al învățământului primar, cu excepția revizorilor reușiți prin concurs și a inspectorilor.

4. Aprobă, în cadrul legii, detașările membrilor corpului didactic primar și de grad secundar, în cuprinsul ținutului și numirea de suplinitori la posturile sau catedrele ivite vacante (prin deces, demisie, punere în retragere, concediu, suspendare, etc.) în cursul anului școlar.

5. Aprobă membrilor corpului didactic primar și de grad secundar, precum și funcționarilor administrativi și de control din cuprinsul ținutului concedii până la o lună.

8. Supraveghează întocmirea statelor personale ale membrilor corpului didactic primar și de grad secundar din cuprinsul ținutului și dispune punerea lor în retragere, conform legilor, cu excepția acelor pentru cari este necesar un decret regal.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

7. Numește, transferă și disciplinează, conform legilor, personalul Arhivelor statului din cuprinsul ținutului.

8. Controlează și supraveghează activitatea corpului de control administrativ, precum și a membrilor corpului didactic primar și de grad secundar din ținut, putând a le aplica pedepsa muștrării cu pierderea salariului pe 15 zile. Pentru pedepse mai grave, sesizează ministerul spre a dispune potrivit legii.

9. Controlează învățământul particular și confesional. Nici o autorizare de școală particulară nu se poate da fără a se lua avizul Rezydentului Regal.

10. Supraveghează și controlează activitatea comitetelor școlare de toate categoriile din cuprinsul ținutului, potrivit legilor și normelor stabilite de minister și de Casa Școalelor. Validează alegerile de membri în comitetele școlare și rezolvă contestațiile ivite.

11. Indrumază, supraveghează și controlează, potrivit indicațiunilor autorităților centrale, activitatea culturală extrașcolară.

12. Aprobă ținerea oricărei adunări cu caracter școlar.

13. Aprobă organizarea excursiilor școlare.

14. Acordă burse și ajutoare, potrivit normelor stabilite de Minister și în limita sumelor delegate.

15. Supraveghează și controlează executarea construcțiilor școlare.

16. Nici un membru al corpului didactic nu poate porni acțiune penală în justiție împotriva unui alt membru al corpului didactic sau funcționar public, pentru fapte în legătură cu școala sau serviciul respectiv și nici funcționarii administrativi împotriva membrilor corpului didactic, fără a cere în prealabil autorizarea rezydentului regal.

CĂRȚI NOU

IOAN ARDELEANU-senior : „OAMENI DIN SĂLAJ“

-- Momente din luptele Românilor Sălăjeni --

Tipografia „Luceafărul“ Zălau, 1938 — Prețul 100 Lei

In timpul, când aproape întreaga suflare românească de pe aceste plaiuri era târîtă pe un povârniș periculos și nici dascălul satului nu se mai putea salva din molima distrugătoare a politicianismului; când avertismentul nostru categoric și hotărît în apropierea dezagregării sociale se îndrepta repetat, dela această tribună, către toți politicienii zilei, să scutească școala poporului de această plagă : în sufletele multora nu se găsea cuvenita rezonanță a semnalului de alarmă. Oamenii datoriei se împușcau dela o zi la alta. Chiar și învățătorii Sălajului nostru, ținuți mult timp departe de luptele politice, au început să cadă în mreaja lor. A rămas un prea mic număr de entuziaști și idealisti...

În mijlocul acestei situații sociale haotice, îl găsesc în laboratorul său de muncă, din Sărăuad, pe idealistul învățător Ion Ardeleanu*). Departe de frământările cotidiene, ridicat în sfera spirituală. În clasă o atmosferă de-o impecabilă intimitate sufletească între învățător și elevi. Toate sistemele și principiile preconizate în evoluția nouă a științei pedagogice, sunt înglobate într'un singur element : *dragostea*.

Încălzit și animat de minunatul și tradiționalul nostru geniu național, l'am găsit colecționând și sistemizând împreună cu elevii săi *folklorul* satului. Da ! Fiind că dascălul Ardeleanu simțea o necesitate de a-și completa hrana sufletească, reclamată de firul ce-l torcea cu trecutul Sălajului românesc, atât de fecund în începăturile de afirmare națională, din timpurile de oprinare.

*) Astăzi directorul școlii din Tășnad.

Conștiința sa națională o călește prin scrutarea și evocarea trecutului acestui pământ de o covârșitoare importanță în dezvoltarea vieții noastre etnice.

Abia la doi ani după publicarea unei prețioase și documentate lucrări, „Istoria învățământului românesc din Sălaj“, o broșură de 80 pagini, editată de revista noastră și pe care (imi vine greu să o mărturisesc) mulți români din Sălaj, nici chiar cei interesați, nu vor să o citească măcar, aîmbogățit literatura noastră istorică cu o altă importantă lucrare.

„Oameni din Sălaj“ trece peste limitele unei broșuri de popularizare. În cele 210 pagini, tipărită în condițiuni tehnice superioare și cu peste 20 ilustrații, ne înfățișează cele mai proeminente figuri din trecutul Sălajului, cu o evocare duioasă a luptelor de conservare a poporului român pe pământul străbun. Dela începutul renașterii noastre naționale, cu Grigore Maior din Sărăuad, — primul ardelean care a prins scânteia originii noastre latine la maica Roma și a fost cel dintâi dascăl al Blajului, — până la apogeul luptelor naționale prin Simion Bărnuțiu din Bocșa și desăvârșirea visului milenar, Unirea tuturor Românilor, ne dă o întreagă galerie de entuziaști luptători. Candela naționalismului lor a luminat peste barierele Silvaniei. Munca lor a fost piatra de temelie în construcția palatului Românismului de pretutindeni. Flacăra adusă dela Roma, despre demnitatea obârșiei noastre latine, a luminat și încălzit sufletele tuturor Românilor, preparând spiritele pentru marea Unire națională.

Biografia eroilor se completează de minune cu „Anexele“, cuprinzând documente inedite și contemporane, din care se desprinde în mod clar icoana trecutului.

„Oameni din Sălaj“ se impune să fie citită și răscită de toți Românii, dar mai ales de cei din Sălaj, pentru hrana sufletească ce o oferă, prin stimularea conștiinței și demnității naționale, imperativul timpului de astăzi. Autorul merită recunoștința tuturor, dar mai ales a colegilor săi sălăgeni, cărora le-a sporit titlu de mândrie.

D. Mărgineanu.

CRONICA - INFORMAȚIUNI

— *Din motive tehnice, împreunate cu scumpirea excesivă a tiparului — în ultimul timp — revista n'a putut să apară în luna Octombrie, la data obișnuită.*

— **Introducerea limbilor minoritate în școlile normale.** Min. Ed. Naț. a dispus introducerea limbilor minoritate: germană, maghiară, rusă și sârbă ca obiect de studiu după cum urmează:

a) *La școlile normale de băieți:* 1. limba maghiară, la Arad, Tg.-Mureș. 2. Limba germană la Caransebeș, Sibiu. 3. Limba rusă la Chișinău. 4. Limba sârbă la Timișoara.

b) *La școlile normale de fete:* 1. Limba germană la Cernăuți. 2. Limba maghiară la Cluj și limba rusă la Chișinău.

— **Invenție de material didactic.** Colegul nostru Paul Miclea, învă. dir. pensionat în Cehul-Silvaniei a inventat o mașină interesantă pentru predarea aritmeticii în imagini la clasa I. primară. Invenția a fost brevetată de ministerul industriei și comerțului. În corpul revistei publicăm descrierea făcută de autor.

— **Mișcare în corpul de control.** Prin deciz. cu Nr. 177503/1938 s'a pensionat obligatoriu pe data de 1 Oct.

1938 dl Al. Voinescu subdir. general al învățământului primar, precum și dnil: P. Cumpănici, Gh. Tulbure, C. Stan, Gh. Simeon inspectori școlari ai învățământului primar și dl P. R. Petrescu inspector școlar primar, cu delegație de subdirector general la direcția învățământului primar.

Numiri: Dl Niculescu Marin inspector general școlar primar la ținutul Bucegi se numește pe data de 1 Octombrie 1938, subdirector general al învățământului primar în locul dlui Al. Voinescu, pensionat.

Se numesc inspectori școlari primari, pe data de 1 Oct. 1938 pentru ținuturile arătate în dreptul fiecăruia, următorii:

Jumancea Pavel învă. gr. I, în orașul Caransebeș, la ținutul Timiș.

Dumitrescu Gheorghe învă. gr. I comuna Puțuri jud. Dolj la ținutul Olt.

Popescu Ioan inspector școlar la ținutul Prut, la același ținut.

V. Ciubotaru învă. gradul I școala primară Soroca, la ținutul Nistru.

C. Dumitriu învă. gr. I, la școala primară Nr. 2 București la dispoziția ministerului, cu delegație specială pentru controlul învățământului practic.

Bârlița Nicolae revizor școlar al Capitalei, la dispoziția

ministerului cu delegație de subdirector general pentru învățământului primar.

Nicolaescu Gh. I., învățător gr. I, școala primară Mălău-Muşcel, la dispoziția ministerului pentru însărcinări și anchete urgente.

Actualii inspectori generali primari se mențin și se repartizează după cum urmează:

Dinescu Gh. N., inspector general școlar primar la ținutul Timiș, se repartizează la dispoziția ministerului cu delegație specială pentru comisia centrală de judecată.

Fiorea Constantin inspector general școlar primar, la dispoziția ministerului, se menține tot la dispoziția ministerului, pentru însărcinări și anchete urgente.

C. Angelescu inspector g-ral școlar primar al ținutului Olt se repartizează la ținutul Bucegi.

Pora Andrei inspector g-ral școlar primar al ținutului Someș, se menține la același ținut.

Nistor Nicolae inspector general școlar la dispoziția ministerului, se repartizează la ținutul Mureș.

Coman Ioan inspector g-ral școlar primar la ținutul Dunărea de jos, se repartizează la ținutul Mării.

Puchianu Petre inspector general școlar primar, la dispoziția ministerului, se repartizează la ținutul Dunărea de Jos.

N. Simonovici inspector general școlar primar al ținutului

Suceava, se menține la același ținut.

— **Inspectori școlari de cancelarie și inspectori de control.** Se mențin și se numesc pe data de 15 Octombrie 1938, inspectorii școlari de cancelarie și inspectorii școlari de control pentru învățământul primar, plătiți din posturile bugetare, următorii:

Ținutul Dunărea de jos-Galați

Iordache Stoica, actual inspector ca inspector la cancelarie.

T. Corneliu, inv. gr. I. Focșani-Putna, inspector de control.

Emil Manole, inv. gr. I. Bârlad-Tutova, inspector de control.

Ținutul Bucegi-București

Luchian Const. actual inspector, inspector de cancelarie.

Bucurică Gheorghe, actual inspector, inspector de control.

Popovici Mihail, actual inspector, inspector de control.

Ținutul Timiș-Timișoara

Tiberiu Stan, inv. gr. I. Lușoș, inspector de cancelarie.

Ludovic Ciobanu, actual inspector, inspector de control.

Ținutul Someș-Cluj

St. Radu, actual inspector, inspector de cancelarie.

V. Chintoiu, fost rev. șc. Cluj, inspector de control.

Ținutul Suceava-Cernăuți

Gh. Prelipceanu, actual in-

spector, inspector de cancelarie.

Bocu Emilian, înv. gr. I. Roșu-Cernăuți, inspector de control.

Ținutul Nistru-Chișinău

Irodin Iacob, actual inspector, inspector de cancelarie.

Neaga Vladimir, revizor șc. Lăpușna, inspector de control.

Ținutul Prut-Iași

Bălănescu N., fost inspector școlar Iași, inspector de cancelarie.

Muscinschi Vladimir, înv. gr. I. Cotiugeni Mari-Soroca, inspector de control.

Prodan St. înv. gr. I. Vaslui, inspector de control.

Ținutul Mureș-Alba Iulia

A. Fioașu, actual inspector, inspector de cancelarie.

Ieronim Puia, actual inspector, inspector de control.

Dragomir I., rev. șc. Sibiu, inspector de control.

Ținutul Mării-Constanța

Tomulescu Gh. înv. gr. I. Constanța, inspector de cancelarie.

Popescu Pavel, actual inspector, inspector de control.

Ținutul Olt-Craiova

Bădescu Ilie, actual inspector de cancelarie.

Giuculescu N. Dumitru, înv. gr. I. Râșlețul-Vicoss-Olt, inspector de control.

Inspectori școlari primari cu delegație, pentru controlul învățământului particular

Constantin Petrance, înv. gr.

I. Galați, la Ținutul Dunărea de jos.

Cosma Romulus, înv. gr. I. Stupini-Brașov, la Ținutul Buccegi-București.

Lazar Igrigan, a fost rev. șc. Arad, la Ținutul Timiș-Timișoara.

Dariu Pop, actual inspector la Ținutul Someș-Cluj.

Nistor Vasile înv. gr. I. șc. No. 7 Iași, la Ținutul Prut-Iași.

Cismașiu Pavel, fost rev. șc. Turda, la Ținutul Mureș-Alba-Iulia.

Au mai fost numit inspectori de control la ținutul Someș D. C. Mateescu înv. gr. I. și d-nele Elena Dinu și Sofia Radu la ispoziția ministerului pentru inspectarea cursurilor supra-primare de fete.

— **Din cuvântul către învățători, rostit la radio de d. subsecretar de stat D. V. Toni.** D. D. V. Toni, subsecretar de stat la ministerul educației naționale, a ținut la radio o cuvântare către învățători, despre rostul și organizarea învățământului supra-primar. D-sa a spus în rezumat:

Când s'a trecut însă la aplicarea legii s'au făcut unele greșeli, care au făcut ca învățământul supra-primar să nu dea rezultatele așteptate și să fie socotit de mulți ca o zădărnice, iar de către țărani, în multe locuri, ca o povoaară.

Trebuia de aceea, să se facă din el o realitate, să fie astfel organizat și călăuzit,

încât să corespundă necesităților sociale și naționale din zilele noastre.

Programa învățământului supra-primar a fost astfel întocmită ca ea să înfățișeze copilului, cât mai complet, mediul de viață înconjurător, să-l facă să ajungă la o înțelegere superioară a lui și să i se adapteze cât mai deplin.

Cea dintâiu preocupare a fost închinată educației sănătății.

În al doilea rând se va urmări educația minții — atât din punct de vedere științific cât și literar.

În al treilea rând vine educația literară, prin învățământul limbii și cel al istoriei.

Educației artistice i se va da deosebită mare însemnătate în cursul supra-primar.

Cuvântul — cu deprinderea cititului notelor muzicale, desenul, cu toate posibilitățile de aplicare a lui la trebuințele vieții practice, teatrul școlar — sunt mijloacele de utilizat în vederea educației artistice.

Educația moral-religioasă se va continua și se va întări. Se va adăugi cunoașterea și explicarea Evangheliei și se va da toată atenția și toată importanța practicelor religioase.

Întreg învățământul de altfel trebuie să se desfășoare într-o atmosferă de credință și în jurul ideii creștine.

Dar activitatea practică va fi, în mod evident, pe primul plan.

Ea va da copilului un început și chiar un început serios de educație agricolă și profesională. În sate, băieții vor face practica în ateliere, în grădina școlii sau la câmp, pe terenul agricol al școlii. În orașe, în instituții de comerț, în magazine și fabrici.

Fetele, în ateliere și în instituții auxiliare de activitate gospodărească. Cele din sate și în grădină sau la câmp.

Lucrul se va face pe grupe.

Terenul agricol va fi transformat, pe cât posibil, într-o mică fermă, cu tot ce-i necesar învățământului agricol și zootehnic.

Se va putea face practică în lipsa terenului și a fermei, utilizându-se alte gospodării din sate.

Elevii vor fi îndrumați să practice și în gospodăria părinților lor unele din cele învățate: sădare de legume și pomi, altoire, o mai bună îngrijire a vitelor, curățenia grajdului etc.

Pentru pregătirea învățătorilor și învățătoarelor care vor preda la cursul supra-primar, ministerul va organiza cursuri speciale, așa cum a făcut în vara anului curent.

Ministerul dă și în legătură cu noua organizare a învățământului supra-primar, îndemnurile cele mai categorice ca întreaga educație sanitară patriotică, moral-religioasă și civică, precum și cea practică să se facă în spiritul străjeriei.

Experiența și minunatele realizări ale străjeriei dintr'un

timp neașteptat de scurt, constituie cea mai bună dovadă de chipul perfect în care se pot armoniza în străjerie toate părțile educației integrale, necesară astăzi copilului român.

— **Comunicat.** Cu referire la comunicatul Nr. 1306/1938 apărut în Nr. 7 al revistei „Școala Noastră”, se reamintește apelul adresat către dâii învățători și notari să îndemne copiii români dela sate să îmbrățișeze negoțul angajându-se ca ucenici la firmele comerciale.

În acest scop părinții vor fi sfătuiți să-i plaseze la firmele mai de seamă din proxima localitate mai importantă și să încheie contractul legal de ucenicie cu patronul, pentru a putea cere apoi acordarea de bursă potrivit comunicatului menționat.

Este un interes național ca să promovăm elemente tinere românești în viața economică și ca din satele Sălajului copiii harnici și buni la învățătură, să pășească pe cariera comercială, iar firmele au interesul de a primi ucenici români spre a li se lua acest fapt în considerare la aplicarea diferitelor legi de protecție a personalului românesc.

Nu ne îndoim, că apelul nostru va găsi ecoul cuvenit în patriotismul dlor Învățători și Notari din județul nostru. Președintele Comisiei Interimare *Corneliu Cosma*, Secretar *Grațian Mărcuș*.

— **Amenda disciplinară.** Ministerul Educației Naționale

cu ordinul Nr. 70528—1938 a dispus, ca în cazul când se aplică amenda disciplinară unui funcționar și suma a fost reținută și vărsată Casei Generale de Pensii, iar ulterior s'a revenit asupra pedepsei dată, această revenire nu mai poate avea efect decât asupra cazierului funcționarului pedepsit, iar reținerile făcute nu vor mai fi restituite decât dacă se constată *absoluta nevinovăție a funcționarului*.

În ce privește sumele provenite din pedepsele membrilor corpului didactic sau școlilor particulare, rămâne în vigoare art. 3 din Deciziunea Ministerială Nr. 180790 din 30 Octombrie 1937, cu deosebire că restituirea sumelor, nu se mai poate face decât în cazuri de *absolută nevinovăție*.

— **Tablou de sărbătorile catolice,** aprobate de M. E. N. cu ord. No. 146432—1938:

1. Toate Duminicile din timpul anului. 2. Anul nou — 1 Ianuarie. 3. Bobotează — 6 Ianuarie. 4. Sărbătoarea Sf. Iosif — 19 Martie. 5. Sărbătorirea Sf. Petru și Pavel — 29 Iunie. 6. Adormirea Maicii Domnului — 15 August. 7. Sărbătoarea „Futuror Sfinților” — 1 Noiembrie. 8. Sărbătoarea „Neprihănitei Zămisliri” — 8 Decembrie. 9. Sărbătoarea Crăciunului — 25 Decembrie. 10. Joia, Vinerea și Sâmbătă din Săptămâna Mare — Catolică. 11. Înălțarea Domnului a 40-a zi după Paștele catolic. 12. Joia Verde a 10-a zi după Rusalile catolice.

-- **Controlul averilor.** Ministerul educației naționale a luat măsuri ca în conformitate cu circulara președinției consiliului de miniștri, să aducă la îndeplinire dispozițiile legii pentru controlul averii membrilor corpului didactic și funcționarilor săi.

În acest scop, ministerul a întocmit un formular de declarație tip, pe care l-a trimis tuturor instituțiilor școlare spre a fi completat de tot personalul în subordine,

Orice salariat al ministerului va trebui să declare :

Averea imobiliară și mobilă dobândită după data numirii în funcțiune, cu arătarea expresă a mijloacelor prin cari a dobândit-o,

Bunurile înstrăinate cu titlul gratuit sau oneros după data

de 15 August 1914 sau după data numirii în funcțiune.

Averea imobiliară sau mobilă dobândită de soț sau soție în timpul căsătoriei.

Situația generală și documentată a creditului și debitului în prezent.

Declarațiile respective vor fi păstrate la inspectoratele școlare ale ținuturilor pentru membrii corpului didactic primar și secundar, iar pentru personalul universităților, școlilor speciale și cel adm-tiv dela inspectoratele școlare la minister.

Cu ocazia verificării acestor declarații de către organele ierarhice, special însărcinate cu aceasta, toate cazurile neobișnuite vor fi aduse la cunoștința ministerului spre a decide conform legii.

◆ POȘTA REDACȚIEI ◆

Pr. Gr. S. Intrucăl în luna Octombrie, revista n'a putut să apară, poezia trimisă nu o putem publica, pierzându-și actualitatea. Dealtfel poezia îmi pare mai potrivită pentru o publicație populară. Trimite-ne altceva. Ești bine venit și primit cu drag totdeauna de revistă noastră. Cu bine.

DI Ct. I. Fl. Durostor. Îți mulțumesc cordial pentru arările de bine cu prilejul Sf. Dumitru. Cu cât se impuținează, sunt mai de valoare. Dvalfel îndeplinirea unor mici forme convenționale constituiesc, în complexul lor, ceea ce numim „obligații sociale” și carta de vizită a sentimentelor ce le nutrim față de anumite persoane și atunci, când nu suntem în raporturi de „subordonare”.

Transmit felicitările mele la începutul noii și importantei cariere, la care te-ai înălțat. Să-ți găsești mai multă satisfacție și recunoștință decât în învățământ. Și mai ales aprecierea muncii. Ai încununat cu lauri numele de dascăl. Să te poți bucura de rodul muncii.

Revista se va trimite la noua adresă. Ne bucurăm că nu-ți întorci fața dela noi nici dela înălțimi și privești cu drag la munca noastră modestă. Ne trimite câte ceva din domeniul justiției. Ne vei face mare plăcere și cinste.

Cu toată dragostea.
(Red.)

Buletinul Revizoratului Școlar al Jud. Sălaj

Circularele se vor înregistra imediat, comunica tuturor membrilor corpului didactic și executa întocmai

Nr. 6229—1938. **Aplicarea programului străjeresc.** Comunicăm în copie ord. Nr. 176.724—1938 al Onor. Minister. spre știre și conformare: — Domnule Revizor, Vă comunicăm mai jos instrucțiunile cu privire la aplicarea programului Străjeresc: „Până la apariția unei noi programe analitice străjerești, care se găsește în lucru, Ministerul Educației Naționale, de acord cu Comandantul Străzii Țării, dispune cele ce urmează cu privire la activitatea din ziua de Joi: 1. Răspunderea întocmirii și executării programului străjeresc o are directorul școlii, împreună cu comandantul stolului. 2. În școala cu mai mulți comandanți străjeri, comandantul de stol îi va întruni pe toți la o consfătuire și pe baza programei analitice publicată în Buletinul Străzii Țării, Nr. 3—4—1938, vor întocmi, pentru mai mult săptămâni, proiecte de programe, atât pentru cazul când executarea s'ar face în interior, cât și pentru acela când executarea s'ar face în afară de școală, sub forme de teme, aplicațiuni, exerciții, vizite excursii, activități sociale, etc. La alcătuirea proiectelor de program, se va avea în vedere vârsta și sexul copiilor, precum și posibilitățile de lucru, după timp și anotimp. 3. Aceste proiecte vor fi supuse aprobării directorului școlii, care va convoca apoi conferința învățătorilor și în această conferință se va fixa contribuția fiecărui învățător. Școlile fără comandanți(țe) străjeri(e) sunt obligate, ca în cele mai scurt timp să ceară, prin revizoratele școlare, străjerirea elementelor de care au nevoie. Până atunci, directorii vor avea grijă să execute programul străjeresc, făcând apel la comandanții școlilor vecine. 4. Programul străjeresc, în afară de joi, se execută astfel: a) În fiecare Luni dimineața la ora 7-30 are loc ridicarea Pavilionul Național, la care participă toți învățătorii școlii, conform dispozițiilor anterioare. Preotul face interpretarea textului biblic. La cuvântul șefului se vor anunța lucrările ce urmează să se execute în cursul săptămânei, pentru ca fiecare să știe ce are de făcut. b) În fiecare dimineață se vor face, timp 10—15 minute, exerciții de înviorare. c) Sâmbătă, după ultima oră de curs, se va executa ceremonialul coborării Pavilionului Național. Sâmbătă după masă, la ora străjerească de radio, se va difuza program artistic și distructiv. d) Se recomandă unităților ca să meargă Duminică la biserică, iar corurile să dea răspunsurile la oficierea Sf. Liturghii. e) Programul străjeresc se face Joi 4—4 $\frac{1}{2}$ ore dimineața și 2—3 ore după masă. Se lasă la atitudine unităților să-și facă orarul, cum

cred mai bine, în limita timpului de 7 ore, în care intră și ascultarea orei de radio cu îndrumări de lucru. Orele ar putea fi împărțite astfel: 8—12:30 și 15,30—18. Se poate întrebuința și ziua întregă, cu orele în continuare, atunci când natura lucrărilor o cere (vizite, excursii, lucrări sociale etc.) În acest caz, străjerii(ele) își vor lua asupra lor hrană rece, sau prin îngrijirea unităților, se va prepara hrana la câmp. Se insistă asupra faptului ca străjerii să-și pregătească de Miercuri după masă, lecțiile pentru ziua de Vineri. f) Educația se face pe centurii prin cui-buri, lucrările de ansamblu se vor executa pe stol. Când programul are loc la școală, o parte se execută afară (curte, grădină), altă parte în interior (sală de gimnastică ateliere de lucru manual, sală de muzică, bucătărie, etc.) Unitățile trec apoi prin rotație unele în locul celorlalte. Atât la programul de școală, cât și atunci când se fac teme, aplicațiuni, exerciții, vizite, excursii, activități sociale, etc., comandantii și învățătorii se grupează, după natura lucrărilor și într-o comunitate de muncă, asigură executarea desăvârșită și practică a programului. 5. În general, programul străjeresc de Joi, va conține elemente din toate laturile educative și anume: educația religioasă morală, educația națională-patriotică, educația socială-cetățenească, educația Fizică și instrucție tehnică străjerească. Se va destina timp suficient fiecărei laturi educative pentru ca ea să poată fi bine adâncită. Când în ziua de Joi se execută activități din acele care reclamă timp îndelungat, cum ar fi exercițiile de apărare pasivă, sădirea pomilor, lucrările edilitare, vizitele, excursiile, etc., în acest caz se reduce obligația ca programul să conțină elemente din toate laturile educative enumerate mai sus. Programul străjeresc va conține însă, absolut în fiecare Joi următoarele: a) Adunare, raport, inspecții și ceremonial de începerea lucrului. Unitatea se adună într-o formație impusă de împrejurări. La venirea comandantului se dă raportul. Comandantul trece unitatea în revistă și o inspectează din punct de vedere al atitudinii, curățeniei corporale, îmbrăcăminte. Se face după aceasta, pe unități, mici exerciții de prezentare și salut. Din formația de adunare se trece la una sau două formații. Se execută apoi următorul ceremonial de începerea lucrului: Tatăl Nostru (rostit). Deviza. Gândul zilei (o maximă sau un citat de cel mult două fraze). b) Marș și defilare se va face în timpul programului și seara la terminarea programului. Se va avea în vedere să se execute în perfectă tinută, cadență și disciplină. c) Educație fizică (înviorare, gimnastică, ansambluri, jocuri, dansuri naționale, sporturi, tir). Iarna se va face săniuță, ski; vara înot, canotaj. Se va insista și asupra exercițiilor de tir. d) Igienă și prim ajutor. Se va insista în special asupra igienei individuale și colective, dându-se atenție deosebită mai ales curățeniei corporale, alimentației și locuinței. Comandantul străjer va veghea ca măsurile ce s'au luat prin campania sanitară să nu fie părăsite, asigurând și mai de-

parte colaborarea străjerilor cu organele Ministerului Sănătății. În ce privește primul ajutor, se va executa sub formă de aplicațiuni practice, cu ocazia micilor accidente sau cel puțin demonstrativ, simulându-se accidente cu prilejul jocurilor, sporturilor, excursiilor, etc. e) Muzica. Se vor executa cântecele necesare ceremonialelor, marșurilor, șezătorilor, serbărilor, etc. f) Desen. Se vor face desene după imaginație cu scene străjerești, schițe, crochiuri, planuri, scheme, etc., pentru lucrările manuale se vor face desene industriale. g) Timp la dispoziția străjerilor variind între 15—30 minute, în care vor fi lăsați să se manifeste singuri cu: cântece corale sau instrumentale, recitări, dialoguri, etc. În acest chip se creiază o atmosferă de bună dispoziție, prielnică lucrului, dar totodată se fac pregătiri și se recrutează elementele pentru serbările, șezătorile și excursiile viitoare. h) Ora de radio școală va fi ascultată Joia la unități de către toți străjerii adunați laolaltă, iar Sâmbăta după masă, ora cu program artistic și distractiv va fi ascultată de fiecare, după posibilitate (individuală, pe cuib, etc.) i) Pregătirea șefilor de cuib este impusă de faptul că metoda de lucru străjerească preconizează activitate pe unități mici (cuib), în special afară de școală. De aceea este absolut necesar, ca această pregătire să se facă în cât mai bune condițiuni. Comandantul de stol va întruni, în fiecare lună, șefii de cuib, în două reprize (cei între 7-12 ani curs elementar și 12-16 ani curs supraprimar) pentru unificarea pregătirii, pentru verificare și stimulare. Comandanții de centurie vor întruni șefii de cuib, în fiecare săptămână, într-o ședință specială, dându-le pregătirea necesară, care trebuie să conste din executarea programului pentru a deveni bun executant și bun comandant. Vor urma apoi îndemnuri, sfaturi și discuții asupra inițiativelor de lucru. 6. Organele de control ale Ministerului Educației Naționale vor supraveghea de aceste dispozițiuni să se execute întocmai. Direcțiunile și comitetele școlare vor pune la dispoziție tot materialul necesar pentru executarea programelor străjerești. — Ministru D. V. Toni. Vă rugăm să comunicați imediat tuturor școlilor din județul Dvs., cele de mai sus. p. Director general Indescifrabil, Subdirector C. I. Angelescu.

Nr. 4770—1938. La solemnități, Imnul Regal Român se cântă numai în românește. Comunicăm în copie ordinul Nr. 18063—1938 al Onor. Inspectoratului școlar al Ținutului Someș spre știre și conformare, pentru toate școlile primare confesionale din acest județ: — Domnule Revizor, în conformitate cu ordinul Onor. Minister Nr. 101093—1938, Vă rugăm a pune în vedere școlilor minoritare confesionale din acel județ ca »Imnul Regal Român«, la solemnități să fie cântat numai în românește. — p. Inspector general V. Ghitiu, Șeful secției Indescifrabil.

Nr. 5443—1938. Interzicerea perceperii de taxe sau donațiuni benevole dela elevi. Comunicăm în copie ordinul

Nr. 167959—1938 al Onor. Minister al Educației Naționale, spre știre și strictă conformare: — Domnule Revizor, Vă facem cunoscut că Ministerul interzice orice percepere de taxe sau cereri de donațiuni benevole pentru înscrierea și frecventarea elevilor în școalele primare, învățământul primar fiind gratuit și obligatoriu. — p. Director general Al. Voinescu, Subdirector Angelescu.

Nr. 5479—1938. **Plata arendei pentru terenurile școlare.** Comunicăm în copie ordinul Nr. 165112—1938 al Onor. Minister spre știre și conformare pentru cei interesați: — Domnule Revizor, Ministerul este informat că foarte mulți învățători, cari au avut în arendă terenuri școlare, nu au plătit arenda, care se face venit comitetelor școlare, cu ani de zile în urmă. Față de această situație, comitetele școlare, fiind în neputință de a îngriji de școli, vă rugăm să luați măsurie, să se oprească din salarii, în rate lunare, conform legii, oricărui învățător sumele datorate pentru terenurile școlare ce le-au avut în arendă până în prezent. — p. Director general Al. Voinescu, Subdirector C. I. Angelescu.

Nr. 6000—1938. **Plantarea terenurilor publice.** Vă comunicăm în copie adresa Nr. 1986—1938 a Camerei de Agricultură Sălaj, spre știre și conformare: — On Revizoratul școlar al județului Sălaj, Avem onoare a vă comunica că, Suboficiul de Plantare în ședința dela 12 Octomvrie 1938, a hotărît ca orice plantare pe terenurile publice să se facă numai cu aprobarea Suboficiului de plantare, care se va îngriji de conducerea tehnică a acestor lucrări. Vă rugăm deci, să binevoiți a comunica această hotărîre tuturor școlilor primare din județ, pentru ca înainte de a începe executarea lucrărilor de plantare să solicite avizul Suboficiului, cu sediul la Camera de Agricultură. — p. Președinte Emil Pop inginer agr. p. Secretar Al. Filep.

Nr. 3854—1938. **Problema școlilor primare de Stat cari funcționează în localurile fostelor școli confesionale.** Comunicăm în copie adresa Nr. 16554—1938, a Onor. Prefecturii jud. Sălaj, spre știre: — Către Revizoratul școlar Zălau, Cu onoare vă comunicăm în copie adresa Inspectoratului Regional Școlar Oradea Nr. 7921—1938 privitoare la localurile de școală confesionale, pentru luare la cunoștință. — Prefect Colonel Petrescu, Șeful serv., Dr. Sami. — Domnule Prefect, La adresa Prefecturii județului Bihor Nr. 1123—1938 Onor. Minister prin ordinul Nr. 25190—1938, dispune: Vă facem cunoscut că, problema școlilor primare de stat, cari funcționează în localurile fostelor școli confesionale, nu poate fi tranșată așa simplu, printr'un ordin al Ministerului de Interne, în sensul ca comunele să fie obligate să plătească chirie parohiilor respective. Localurile de școală în chestiune, n'au fost niciodată proprietatea parohiilor ci dela început au fost construite din banii locuitorilor, nu pentru nevoile bisericii, ci în mod expres pentru școală. Toate bunurile

acestea au fost întabulate nu pe numele parohiilor, cum ar fi fost normal dacă acestea bunuri ar fi fost bisericești, ci pe numele „Fondul școlar ortodox“ sau „Fondul școlar greco-catolic“ ceea ce denotă că bunurile aveau destinațiune specială pentru școală. Parochiile dețineau aceste bunuri nu ca proprietare, ci *cu titlu precar* pentru școală și această deținere se justifică numai pe considerentul că bisericile se ocupau cu întreținerea pe acea vreme a învățământului românesc. Cum dar aceste bunuri n'au fost instituite spre a aduce un venit bisericii, ci numai a servi școlii, este evident că pretenția Parohiilor de a li se restitui localurile sau a li se plăti chiria, este complet nedreaptă și neechitabilă. Binevoii a comunica celor în drept. — p. Inspector general Indescifrabil, Șeful secției Indescifrabil.

Nr. 4923—1938. **Procurarea manualelor didactice.** Comunicăm în copie ordinul Nr. 155143—1938 al Onor. Minister al Educației Naționale, spre știre și strictă conformare. — Domnule Revizor, Vi se aduce la cunoștință următoarele: 1. Ministerul Educației Naționale a luat hotărârea ca manualele didactice de curs primar monopolizate să fie distribuite prin edituri și librării precum și prin cooperativele școlare, cărora direcțiunile de școli urmează să se adreseze pentru procurarea lor. Veți pune însă în vedere atât domnilor directori de școli primare cât și oricărui învățător care este însărcinat cu procurarea de cărți didactice de către direcția școlii, că sunt răspunzători de orice neregulă în achitarea costului cărților cumpărate. Pe lângă aceasta le veți mai aduce deasemenea la cunoștință că peste prețul înscris pe fiecare monopolizat nu este nimănui permis să adauge ceva în plus. 2. Din manualele de curs primar monopolizate, Ministerul Educației Naționale a rezervat un stoc pe care îl va împărți gratuit elevilor săraci. Ele se vor distribui proporțional cu n-rul elevilor și după nevoile locale de către consiliul școlii format din director și toți învățătorii școlii. Aceștia vor face tabloul de elevii cărora li s'a împărțit aceste cărți, pe care îl vor înainta apoi revizoratului școlar. Acele consilii școlare care vor dovedi reacredință în această operație, vor fi anchetate și membrii lor pedepsiți. Impărțirea de cărți gratuite elevilor săraci este operă de o deosebită importanță școlară și socială și de aceea se cere tuturor cea mai mare grijă și seriozitate în aplicarea ei. 3. In ce privește cărțile nemonopolizate, Ministerul Educației Naționale având în vedere specula ce s'a făcut până acum cu ele, a dat o decizie prin care se hotărăște că toate manualele de curs primar nemonopolizate, se vor efteni, aplicându-se o reducere de 20%, asupra prețului de vânzare înscris pe manuale. Veți avea grijă ca această decizie a Ministerului să fie respectată întocmai. Orice carte de curs primar se va vinde prin urmare cu această reducere. Veți fi însă atenți și la reducerile prea mari care se fac la unele edituri. Un rabat mai mare de 40% denotă întotdeauna

că manualul oferit astfel nu este un manual bun. Ministerul interzice orice rabat peste 40%, dealtfel cum grija Ministerului este ca în școlile primare să se introducă manualele cele mai bune, este de datoria membrilor corpului didactic și a organelor de control îndeosebi să vegheze ca pe viitor concurența să nu se mai facă pentru manualul cel mai eștin, ci pentru manualul cel mai bun, întrucât prețurile sunt stabilite după norme hotărâte de autoritatea școlară. Editurile sau librăriile care vor acorda un rabat mai mare de 40% ni se vor semnala pentru a putea lua măsuri. Ni se vor semnala deasemenea și aceia dintre membrii corpului didactic cari se dedau acestui târg nepermis. — Director general Stanciu Stoian, Șeful serv., Subdirector P. R. Petrescu. — În legătură cu aceasta, invităm direcțiunile școalelor cari au primit cărți în mod gratuit, prin Revizoratul școlar, de a ne înainta în termen de 5 zile tabloul elevilor cărora li s'au împărțit aceste cărți.

Nr. 6425—1938. **Retragerea imediată a acțiunilor din fața instanțelor judiciare, referitoare la neîncasarea la timp a amenzilor școlare.** Comunicăm în copie ordinul Nr. 178507—1938 al Onor. Minister al Educației Naționale spre știre și strictă conformare: — Domnule Revizor, Ministerul de Finanțe cu adresa Nr. 284054—1938, ne aduce la cunoștință că organele didactice continuă să dea în judecată agenții fiscalului, pentru neîncasarea amenzilor școlare în termenul de 20 de zile, prevăzut de legea învățământului primar. Spre a se evita asemenea dări în judecată, în cazul când se va constata că agenții fiscalului nu-și fac datoria, să se aducă la cunoștința Ministerului de Finanțe toate abaterile săvârșite, pentru a aviza asupra sancțiunilor disciplinare, ce urmează să se aplice funcționarilor vînovați. Aceste dispozițiuni le veți aduce la cunoștința organelor în subordine și le veți da ordin să retragă imediat acțiunile introduse până în prezent în fața instanțelor de judecată, având de obiect nerealizarea la timp a amenzilor școlare. — p. Director general Indescifrabil, Subdirector C. I. Angelescu.

Nr. 5450—1938. **Diferite dispozițiuni Ministeriale.** Comunicăm în copie ord. Nr. 169.639—1938 al Onor. Minister, spre știre și conformare: — Domnule Revizor, Veți pune în vedere membrilor corpului didactic primar următoarele: 1. Nici un învățător nu poate fi Primar. 2. La 23 Septembrie c. se împlineste termenul până când s'a dat răgaz directorilor de școli pentru ștergerea firmelor școlilor cu nume, care nu intră în prevederile deciziei date anterior în acest sens. Vor fi aspru sancționați de neexecutare, precum și pentru continuarea întrebunțării de ștampile și entete cu acest nume toți aceia care vor contraveni acestei dispoziții. 3. Pentru manualele didactice, se va acorda de către librari, din oficiu 20% rabat din prețul înscris pe carte. Aceștia mai pot acorda încă cel mult 20% rabat. În nici

un caz librării nu pot acorda peste 40% rabat, socotind în acest procent și pe cel acordat din oficiu. Vor fi sancționați cu ultima severitate și comercianții precum și membrii corpului didactic cari se vor dovedi că au călcat aceste dispozițiuni. 4. Se interzice tuturor organelor de control subrevizori, revizori, inspectori și inspectori generali cari au manuale didactice, să facă presiuni de orice fel, pentru plasarea manualelor didactice. Membrii corpului didactic sunt obligați să aducă la cunoștința Ministerului, orice fel de presiuni de acest fel, iar organele de control, cari vor fi dovedite că nu respectă această măsură vor fi înlăturate imediat. Director general, Stanciu Stoian. Subdirector, P. R. Petrescu.

No. 5478—1938. Comunicăm în copie ord. Nr. 12.345—1938 a Onor. Minister, spre conformare: — Domnule Revizor, în urma adresei No. 27377—1938 a Străzii Țării, vă facem cunoscut, că Ministerul a mai luat următoarele dispozițiuni în legătură cu problemele străjerești: 1. Comandanții și comandatele de legiuni pot să intre în comitetele școlare județene. 2. Ședințele cercurilor culturale să înceapă cu ridicarea și să se încheie cu coborârea pavilionului național. Printre subiectele acestor cercuri culturale să se treacă, după posibilități, probleme de ordin străjeresc precum și demonstrații practice. Aceste dispozițiuni vă rugăm să le aduceți și la cunoștința direcțiunilor școlilor primare respective. Director general, Al. Voinescu. Șeful Serviciului Subdirector, C. A. Angelescu.

No. 5768—1938. Comunicăm în copie ord. Nr. 5768—1938 al Onor. minister, spre știre și conformare: — Domnule Revizor școlar, în urma adresei Nr. 32765—1938, a Străzii Țării, vă facem cunoscut următoarele: Straja Țării are un drept de proprietate exclusivă asupra stemei străjerești, în baza Jurnalului Nr. 9845—1935, al Tribunalului Ilfov, Secția II-a comercială, prin care s'a dispus înscrierea în registrul pe mărci fila 131—IV, iar legea modificatoare a Străzii Țării, publicată în Monitorul Oficial Nr. 144—1938 atribue un drept de monopol asupra insinelor, emblenelor, steme, etc., Străzii Țării. Unele autorități școlare, necunoscând aceste dispozițiuni, au luat inițiativa de a tipări tablouri cu stema Străzii Țării, fără o prealabilă aprobare din partea acestei Instituțiuni. Pentru a se evita în viitor asemenea cazuri, binevoii a lua măsuri, aducând la cunoștință organelor în subordine, că le este interzis a edita tablouri sau orice alte lucrări privitoare la Straja Țării, fără aprobarea acestei instituțiuni. p. Director general, M. Nicolescu. Șeful Serviciului Subdirector, C. A. Angelescu.